
**Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**

Raport za III kwartał 2017 roku

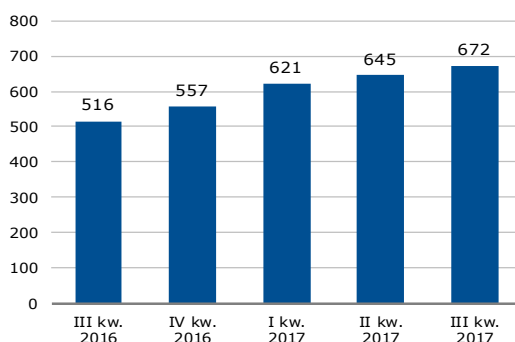
Warszawa, 30 października 2017 r.

Spis treści

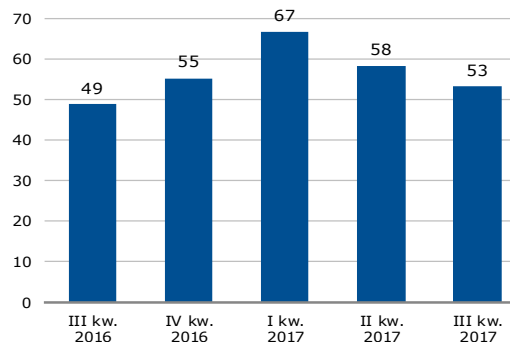
I.	WYBRANE DANE RYNKOWE	3
II.	WYBRANE DANE FINANSOWE	6
III.	INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ GPW	9
	1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ	9
	1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej.....	9
	1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze	10
	1.3. Struktura własnościowa	10
	2. OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROZEŃ I CZYNNIKÓW RYZYKA ZWIĄZANYCH Z POZOSTAŁYMI MIESIĄCAMI 2017 R.....	12
	Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność.....	12
	Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie	12
	Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami	12
	Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy	14
IV.	SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA.....	16
	1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW	16
	2. OMÓWIENIE WIELKOŚCI EKONOMICZNO-FINANSOWYCH	19
	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	19
	RYNEK FINANSOWY	22
	RYNEK TOWAROWY.....	26
	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	30
	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	34
	UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH	36
	PODATEK DOCHODOWY.....	36
V.	CZYNNIKI I ZDARZENIA NIETYPOWE	38
VI.	STRUKTURA AKTYWÓW I PASYWÓW GRUPY	40
	AKTYWA	40
	PASYWA	40
	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE	42
	NAKŁADY INWESTYCYJNE	43
VII.	ANALIZA WSKAŹNIKOWA	44
VIII.	SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	46
IX.	POZOSTAŁE INFORMACJE	47
X.	KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE S.A. ZA III KWARTAŁ 2017 R.....	51
XI.	ZAŁĄCZNIKI	55
	<i>Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 r. oraz raport z przeglądu niezależnego biegłego rewidenta.....</i>	<i>55</i>

I. Wybrane dane rynkowe¹

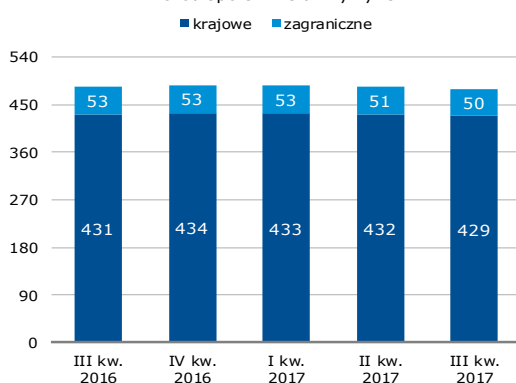
Kapitalizacja spółek krajowych
- Główny Rynek (mld zł)

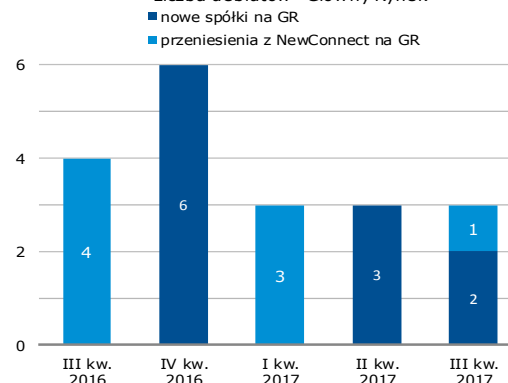
Wartość obrotów akcjami w transakcjach
sesyjnych - Główny Rynek (mld zł)

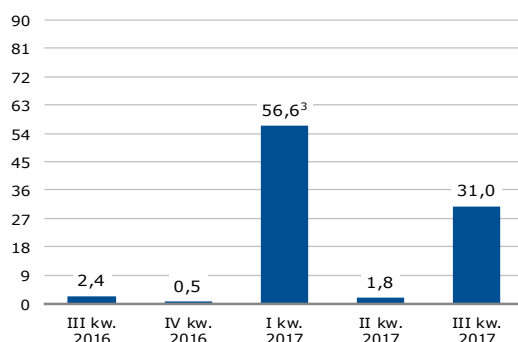
Liczba spółek - Główny Rynek

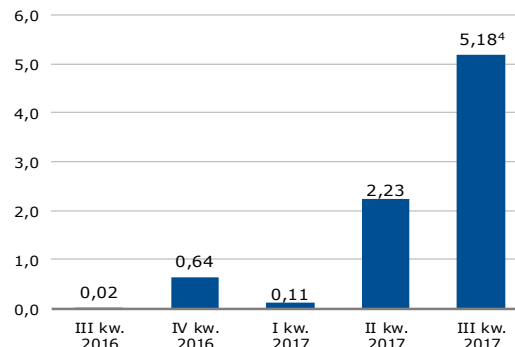
Liczba debiutów - Główny Rynek

Wartość ofert SPO -
Główny Rynek i NewConnect² (mld zł)

Wartość ofert IPO -
Główny Rynek i NewConnect (mld zł)

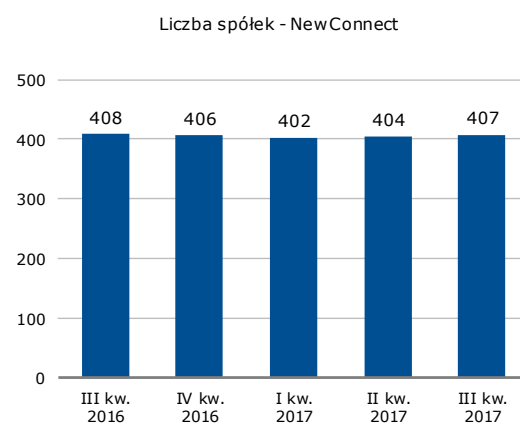
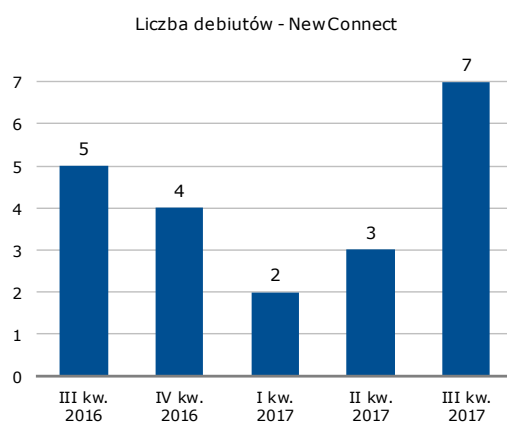
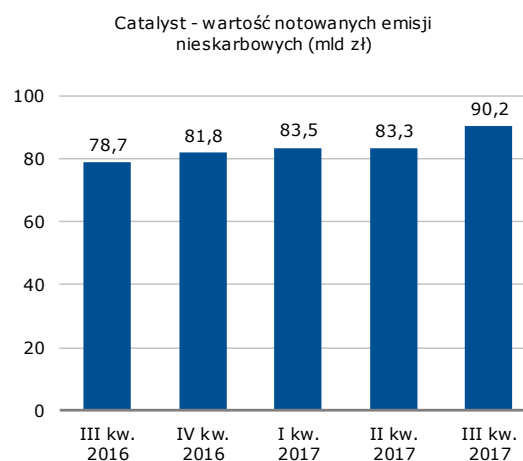
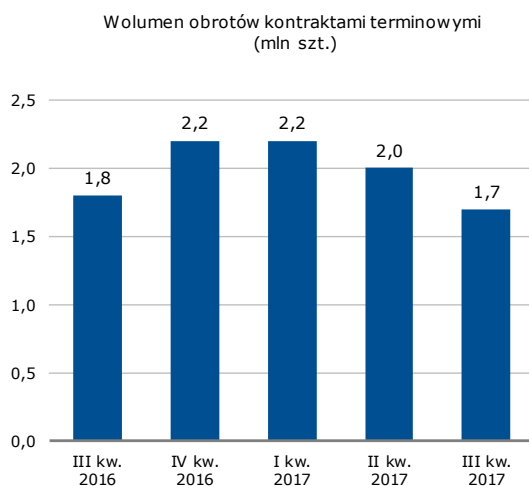
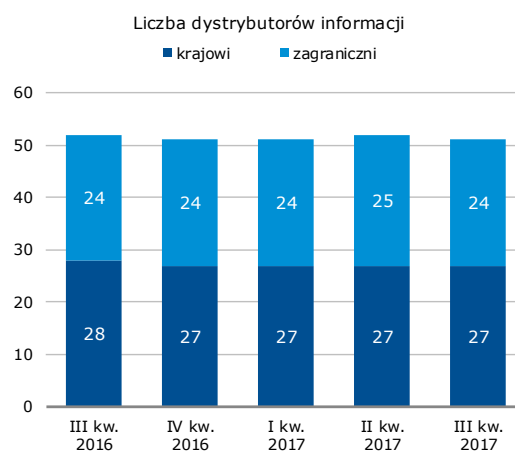
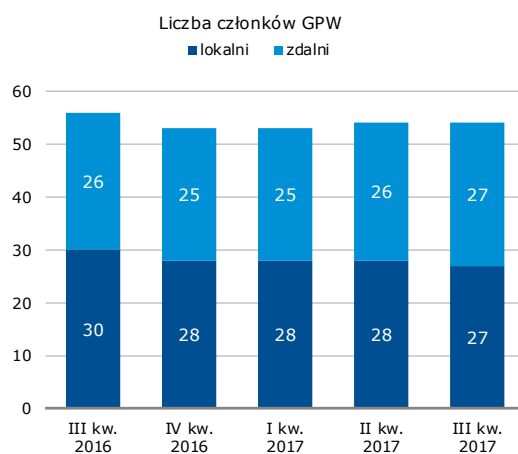

¹ wszystkie statystyki w niniejszym Raporcie dot. wartości i wolumenu obrotów są liczone jednostronnie, o ile nie podano inaczej

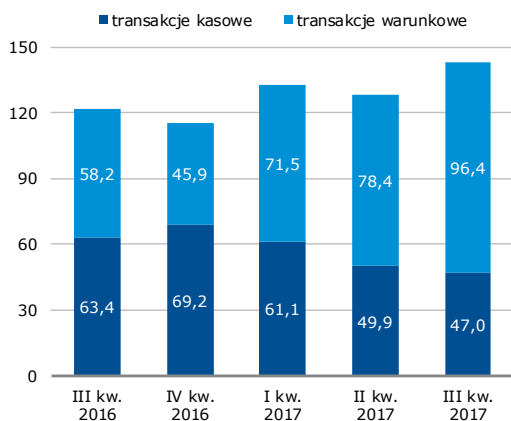
² z uwzględnieniem ofert spółek znajdujących się w dual listingu

³ w I kw. 2017 roku miało miejsce SPO UniCredit S.p.A na kwotę 55,9 mld zł

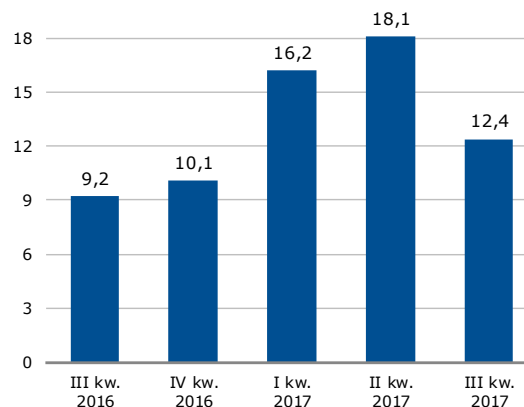
⁴ w III kwartale miało miejsce IPO Play Communications S.A. na kwotę 4,4 mld zł

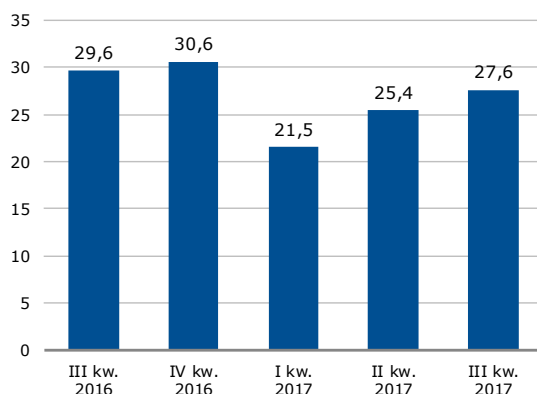
Wartość obrotów skarbowymi instrumentami dłużnymi - TBSP (mld zł)

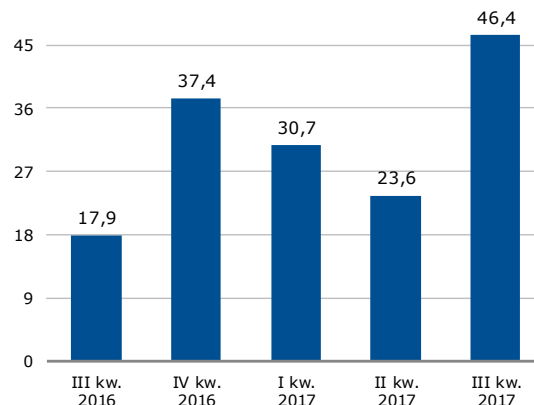
Wolumen obrotu prawami majątkowymi (TWh)

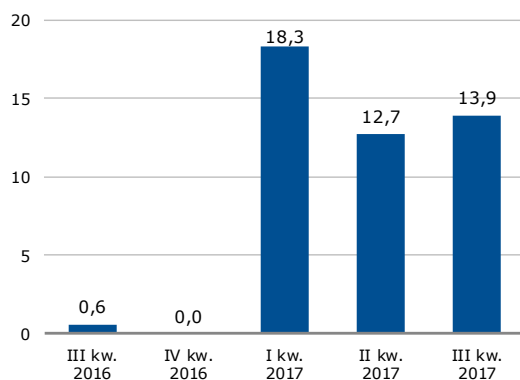
Wolumen obrotu energią elektryczną (spot + forward; TWh)

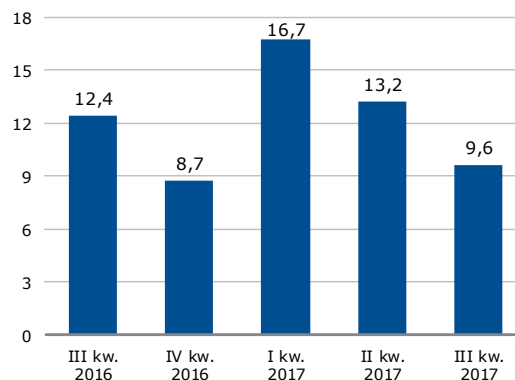
Wolumen obrotu gazem (spot + forward; TWh)

Wolumen umorzonych praw majątkowych (TWh)

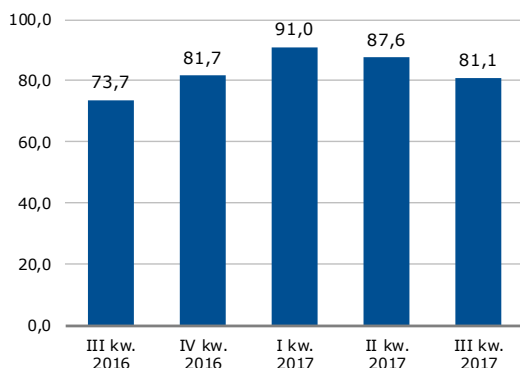

Wolumen wystawionych praw majątkowych (TWh)

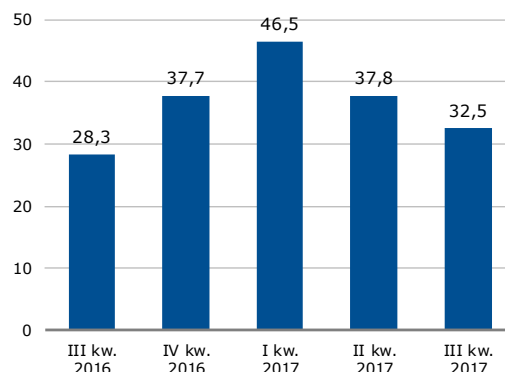

II. Wybrane dane finansowe

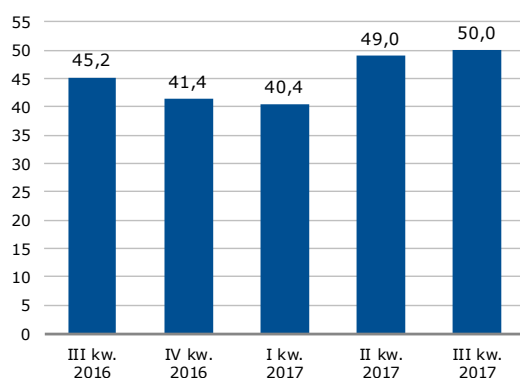
Przychody ze sprzedaży (mln zł)

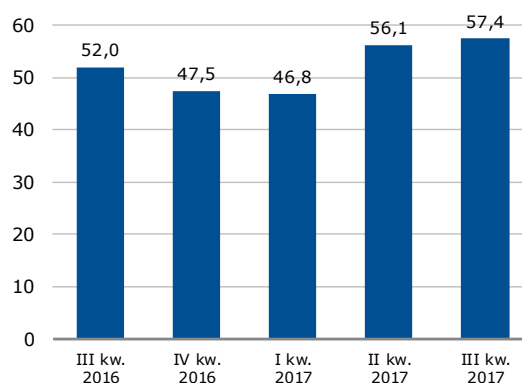
Koszty operacyjne (mln zł)

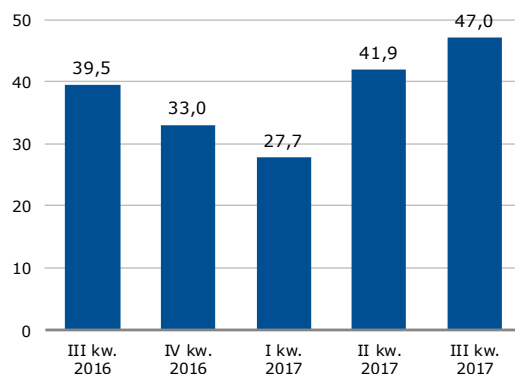
Zysk operacyjny (mln zł)

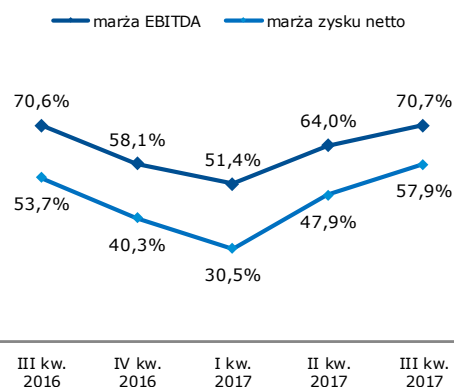
EBITDA (mln zł)

Zysk netto (mln zł)

Rentowność netto i EBITDA

Tabela 1: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września			
	2017	2016	2017	2016
	w tys. zł		w tys. euro ^[1]	
Przychody ze sprzedaży	259 788	229 150	60 896	52 584
Rynek finansowy	156 974	133 973	36 796	30 743
Przychody z obsługi obrotu	106 715	85 832	25 015	19 696
Przychody z obsługi emitentów	18 690	17 790	4 381	4 082
Przychody ze sprzedaży informacji	31 569	30 351	7 400	6 965
Rynek towarowy	101 874	93 936	23 880	21 556
Przychody z obsługi obrotu	49 922	44 363	11 702	10 180
Prowadzenie RŚP	22 665	21 243	5 313	4 875
Rozliczenia transakcji	29 029	28 081	6 805	6 444
Przychody ze sprzedaży informacji	258	249	60	57
Przychody pozostałe	940	1 241	220	285
Koszty działalności operacyjnej	116 785	112 419	27 375	25 797
Pozostałe przychody	2 092	757	490	174
Pozostałe koszty	5 590	970	1 310	223
Zysk z działalności operacyjnej	139 505	116 518	32 701	26 738
Przychody finansowe	4 266	10 639	1 000	2 441
Koszty finansowe	8 709	8 880	2 041	2 038
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	8 149	2 282	1 910	524
Zysk przed opodatkowaniem	143 211	120 559	33 570	27 665
Podatek dochodowy	26 520	22 395	6 216	5 139
Zysk netto za okres	116 691	98 164	27 353	22 526
Podstawowy / rozwodniony zysk na akcję ^[2] (w PLN, EUR)	2,78	2,34	0,65	0,54
EBITDA^[3]	160 264	136 226	37 567	31 260

^[1] Wykorzystano średnią kursu EUR/PLN za okres 9 miesięcy publikowaną przez Narodowy Bank Polski (odpowiednio: 1 EUR = 4,2661 PLN za 9 miesięcy 2017 r. oraz 1 EUR = 4,3578 PLN za 9 miesięcy 2016 r.).

^[2] Obliczony w oparciu o całkowity zysk netto.

^[3] EBITDA = zysk z działalności operacyjnej + amortyzacja.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Uwaga: W niektórych pozycjach suma liczb w poszczególnych kolumnach lub wierszach tabel zawartych w niniejszym Raporcie może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie wyliczonej dla danej kolumny lub wiersza co wynika z zaokrągleń. Niektóre wartości procentowe w tabelach zamieszczonych w Raporcie również zostały zaokrąglone i sumy w tych tabelach mogą nie odpowiadać dokładnie 100%. Zmiany procentowe pomiędzy porównywanymi okresami zostały obliczone na bazie kwot oryginalnych (a nie zaokrąglonych).

Tabela 2: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Stan na dzień			
	30 września 2017	31 grudnia 2016	30 września 2017	31 grudnia 2016
	w tys. zł		w tys. euro ^[1]	
Aktywa trwałe	594 774	597 287	138 027	135 011
Rzeczowe aktywa trwałe	112 036	119 130	26 000	26 928
Wartości niematerialne	268 916	273 815	62 406	61 893
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	205 221	197 231	47 625	44 582
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 796	1 809	417	409
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	280	288	65	65
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	6 525	5 014	1 514	1 133
Aktywa obrotowe	513 493	560 561	119 165	126 709
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	95	428	22	97
Należności handlowe oraz pozostałe należności	63 768	113 262	14 798	25 602
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	449 576	446 814	104 332	100 998
Pozostałe aktywa obrotowe	54	57	13	13
AKTYWA RAZEM	1 108 267	1 157 848	257 192	261 720
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	771 051	744 727	178 935	168 338
Udziały niekontrolujące	561	525	130	119
Zobowiązania długoterminowe	260 449	143 422	60 442	32 419
Zobowiązania krótkoterminowe	76 206	269 174	17 685	60 844
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 108 267	1 157 848	257 192	261 720

[1] Wykorzystano średnie kursy EUR/PLN Narodowego Banku Polskiego w dniach 30.09.2017 r. (1 EUR = 4,3091 PLN) oraz 31.12.2016 r. (1 EUR = 4,4240 PLN).

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

III. Informacje o Grupie Kapitałowej GPW

1. Informacje o Grupie Kapitałowej

1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”, „GK GPW”) jest spółka Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. jest wiodącą giełdą instrumentów finansowych wśród krajów Europy rozwijającej się (Emerging Markets Europe; EME)⁵ oraz w regionie Europy Środkowej i Wschodniej (Central and Eastern Europe; CEE)⁶. Na prowadzonych przez GPW rynkach notowane są akcje i obligacje ponad tysiąca krajowych i zagranicznych emitentów. Oferta Giełdy obejmuje także obrót instrumentami pochodnymi, produktami strukturyzowanymi i sprzedaż danych rynkowych. 25 lat doświadczeń, wysokie bezpieczeństwo obrotu, niezawodność operacyjna oraz szeroka gama produktów czynią z GPW jedną z najlepiej rozpoznawalnych polskich instytucji finansowych na świecie.

Grupa Kapitałowa GPW prowadzi działalność w następujących obszarach:

- organizowanie obrotu instrumentami finansowymi oraz prowadzenie działalności związanej z tym obrotem,
- organizowanie alternatywnego systemu obrotu,
- prowadzenie hurtowego rynku obligacji skarbowych *Treasury BondSpot Poland*,
- prowadzenie giełdy towarowej,
- prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia,
- świadczenie usług operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie,
- prowadzenie izby rozliczeniowo – rozrachunkowej, pełniącej funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe,
- organizowanie fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR,
- prowadzenie działalności w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego.

Podstawowe informacje o jednostce dominującej:

Nazwa i forma prawna:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
Skrócona nazwa:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
Siedziba i adres:	ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa, Polska
Numer telefonu:	+48 (22) 628 32 32
Numer telefaksu:	+48 (22) 628 17 54, +48 (22) 537 77 90
Strona internetowa:	www.gpw.pl
Adres poczty elektronicznej:	gpw@gpw.pl
KRS:	0000082312
REGON:	012021984
NIP:	526-02-50-972

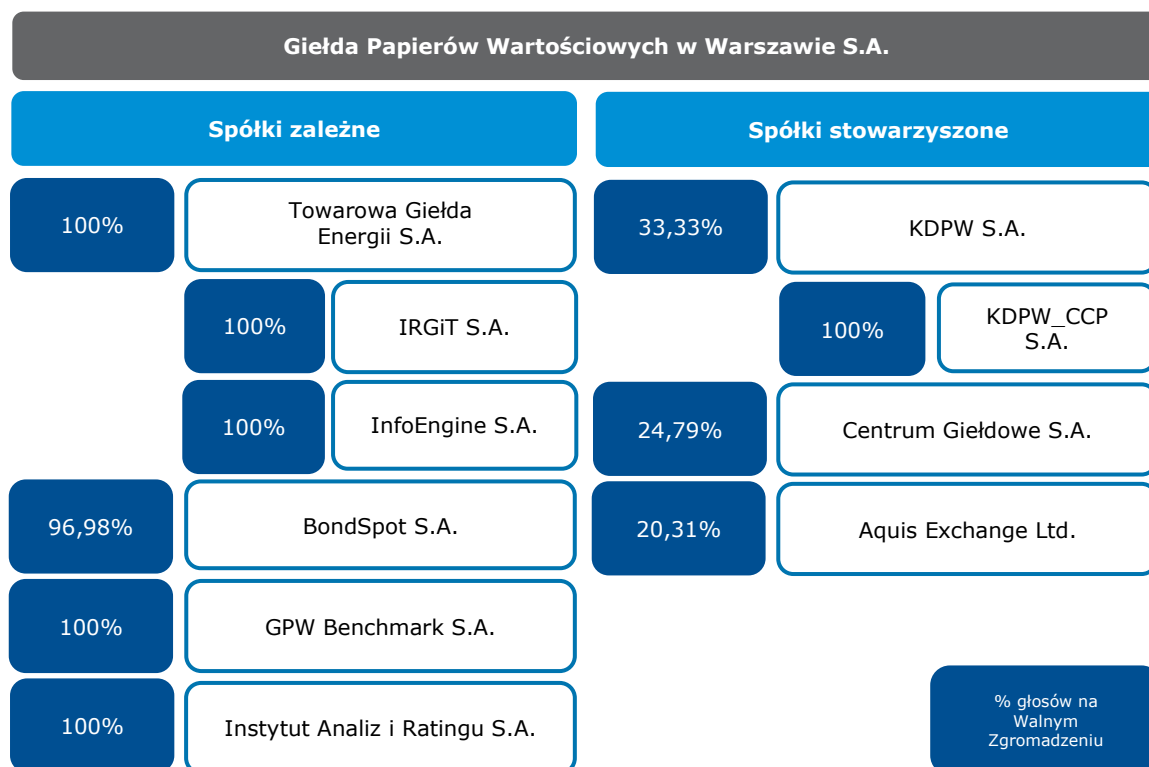
⁵ EME – Emerging Markets Europe: Czechy, Grecja, Węgry, Polska, Rosja, Turcja

⁶ CEE – Central and Eastern Europe: Czechy, Węgry, Polska, Austria, Bułgaria, Rumunia, Słowacja, Słowenia

1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze

Na dzień 30 września 2017 r. Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie składała się z jednostki dominującej i 4 spółek zależnych, które są objęte konsolidacją. GPW ma udziały w 3 spółkach stowarzyszonych.

Schemat 1 Grupa Kapitałowa GPW i jednostki stowarzyszone

Źródło: Spółka

Spółki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli, natomiast spółki stowarzyszone podlegają konsolidacji metodą praw własności.

GPW posiada 19,98% udziałów w spółce InfoStrefa S.A. (wcześniej Instytut Rynku Kapitałowego WSE Research S.A.), 10% udziałów w giełdzie ukraińskiej INNEX PJSC, 1,3% udziałów w giełdzie rumuńskiej S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A, a także ma stałego przedstawiciela w Londynie.

Grupa nie posiada oddziałów ani zakładów.

1.3. Struktura własnościowa

Na dzień publikacji niniejszego Raportu kapitał zakładowy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. dzieli się na 41 972 000 akcji, w tym: 14 779 470 akcji imiennych serii A, uprzywilejowanych co do głosu (na każdą akcję przypadają dwa głosy) oraz 27 192 530 akcji zwykłych na okaziciela serii B.

Na dzień publikacji niniejszego Raportu, zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, Skarb Państwa posiada 14 688 470 akcji imiennych serii A (uprzywilejowanych co do głosu) stanowiących 35,00% wszystkich akcji, a tym samym 29 376 940 głosów na Walnym Zgromadzeniu,

stanowiących 51,76% wszystkich głosów na Walnym Zgromadzeniu. Łączna liczba głosów przynależnych akcjom serii A i B wynosi 56 751 470.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, na dzień publikacji niniejszego Raportu, oprócz Skarbu Państwa, żaden z akcjonariuszy nie posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej. Od publikacji poprzedniego raportu okresowego nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych, tj. powyżej 5%, pakietów akcji.

Poniższa tabela prezentuje akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW będące w posiadaniu osób nadzorujących i zarządzających Spółką i Grupą.

Tabela 3: Akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW, a także obligacje będące w posiadaniu osób zarządzających Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę na dzień publikacji niniejszego Raportu

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych uprawnień do akcji	Liczba posiadanych obligacji
Zarząd Giełdy			
Marek Dietl	-	-	-
Michał Cieciorński	-	-	-
Jacek Fotek	-	-	-
Dariusz Kułakowski	25	-	-
Rada Giełdy			
Wojciech Nagel	-	-	-
Jakub Modrzejewski	-	-	-
Krzysztof Kaczmarczyk	-	-	-
Bogusław Bartczak	-	-	-
Filip Paszke	-	-	-
Piotr Prażmo	-	-	-
Eugeniusz Szumiejko	-	-	-

Źródło: Spółka

Na dzień 30 września 2017 roku liczba posiadanych akcji przez osoby zarządzające Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę wynosiła 25 szt. akcji i była w posiadaniu wyłącznie jednego Członka Zarządu GPW Pana Dariusza Kułakowskiego.

2. Opis podstawowych zagrożeń i czynników ryzyka związanych z pozostałymi miesiącami 2017 r.

Działalność Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej GPW narażona jest na czynniki ryzyka zewnętrzne związane w szczególności z otoczeniem rynkowym i regulacyjno-prawnym oraz czynniki ryzyka wewnętrzne związane z prowadzeniem działalności operacyjnej.

Przedstawione poniżej czynniki ryzyka mogą mieć wpływ na działalność Grupy GPW w pozostałych miesiącach 2017 r., jednakże ich kolejność nie odzwierciedla ich względnego znaczenia dla Grupy.

Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność

Grupa narażona jest na ryzyko konkurencji ze strony giełd oraz alternatywnych platform obrotu, których pojawienie się na polskim rynku może negatywnie wpłynąć na działalność Giełdy i jej spółek zależnych, ich sytuację finansową i wyniki z działalności

Światowy sektor giełd charakteryzuje się wysoką konkurencyjnością. W Unii Europejskiej procesy konkurencyjne w obszarach obrotu i posttransakcyjnym są wzmagane przez zmiany w prawie, których celem jest harmonizacja regulacji państw członkowskich UE i integracja funkcjonujących w nich rynków finansowych. Konkurencję dla Grupy GPW stanowić mogą tzw. wielostronne platformy obrotu (ang. multilateral trading facility, MTF) oraz inne formy obrotu giełdowego i pozagiełdowego. Ich aktywność na polskim rynku może doprowadzić do utraty części obrotu skupionego na platformach prowadzonych przez Grupę, a także może przyczynić się do wzmocnienia presji na poziom pobieranych opłat transakcyjnych.

Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie

Niekorzystne zdarzenia mające wpływ na światową koniunkturę gospodarczą mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Działalność Grupy uzależniona jest od koniunktury na światowych rynkach finansowych. Tendencje ekonomiczne w światowej gospodarce, a zwłaszcza w państwach europejskich i USA, a także sytuacja geopolityczna w krajach ościennych wpływają na percepcję ryzyka wśród inwestorów oraz na ich aktywność na rynkach instrumentów finansowych i rynkach towarowych. Jednocześnie analizowanie całych regionów geograficznych przez globalnych inwestorów, w kontekście lokowania w nich inwestycji, może przyczynić się do niekorzystnego postrzegania Polski i GPW, pomimo relatywnie lepszej sytuacji makroekonomicznej niż w krajach z porównywanego obszaru. Spadek aktywności inwestorów zagranicznych na rynkach prowadzonych przez Grupę GPW może ponadto przyczynić się do obniżenia ich atrakcyjności dla pozostałych uczestników.

Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami

Ryzyko związane ze zmianą przepisów prawa podatkowego oraz jego interpretacją

Polski system podatkowy charakteryzuje się brakiem stabilności. Przepisy podatkowe bywają często zmieniane, wielokrotnie na niekorzyść podatników. Często także zmianie ulega interpretacja poszczególnych przepisów. Zmiany te mogą polegać nie tylko na podwyższeniu stawek podatkowych, ale także na wprowadzeniu nowych szczegółowych instrumentów prawnych, rozszerzeniu zakresu opodatkowania, a nawet wprowadzeniu nowych obciążeń podatkowych. Zmiany prawa podatkowego mogą także wynikać z konieczności wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w prawie Unii Europejskiej, wynikających z wprowadzenia nowych lub zmiany już

istniejących regulacji w zakresie podatków. Częste zmiany przepisów prawa regulujących opodatkowanie działalności gospodarczej oraz rozbieżności interpretacyjne w zakresie stosowania przepisów podatkowych przez organy podatkowe mogą okazać się niekorzystne dla GK GPW, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na działalność i sytuację finansową Grupy.

Działalność Grupy GPW jest ściśle regulowana, w związku z czym zmiany regulacyjne mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Spółki z Grupy GPW prowadzą działalność głównie w Polsce, ale poza prawem krajowym podlegają także regulacjom obowiązującym w Unii Europejskiej. System prawny i otoczenie regulacyjne mogą ulegać częstym i czasem znaczącym nieoczekiwanym zmianom, a obowiązujące w Polsce przepisy prawa i regulacje mogą być przedmiotem sprzecznych ze sobą urzędowych interpretacji. Rynek kapitałowy oraz rynek obrotu towarami giełdowymi jest w szerokim zakresie poddany regulacjom państwowym i może podlegać coraz większemu nadzorowi. Zmiany regulacyjne mogą negatywnie wpływać na GPW i jej spółki zależne oraz na obecnych i przyszłych odbiorców świadczonych przez Grupę GPW usług.

Przepisy Dyrektywy MiFID II, jak również aktów wykonawczych będą wywierały wpływ na kształt i funkcjonowanie europejskiego rynku giełdowego, w tym również na działalność Spółki

Początek obowiązywania MiFID II, poprzedzony odpowiednią transpozycją do przepisów krajowych i implementacją niezbędnych aktów wykonawczych, planowany jest obecnie na styczeń 2018 r. Dyrektywa MiFID II zmienia szczegółowe wymogi dotyczące świadczenia usług inwestycyjnych, wymogi organizacyjne dla firm inwestycyjnych i systemów obrotu, dostawców usług w zakresie danych rynkowych oraz uprawnień dostępnych organom nadzoru.

Nie można zapewnić, że wysokość poniesionych przez Spółkę kosztów związanych z implementacją MiFID II nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki działalności.

Zmiany w regulacjach prowadzące w szczególności do ograniczania działalności OFE lub ich zastąpienia innymi podmiotami zbiorowego inwestowania o niskiej aktywności inwestycyjnej oraz ograniczenia lub wyeliminowania przepływów środków do i z OFE mogą przyczynić się do zmniejszenia lub wręcz zakończenia aktywności tej grupy inwestorów na GPW.

OFE stanowią ważną grupę uczestników rynków prowadzonych przez Grupę. Na koniec września 2017 roku posiadały akcje stanowiące 21,1% kapitalizacji krajowych spółek i 42,6% akcji będących w wolnym obrocie na Głównym Rynku (wśród akcjonariuszy posiadających mniej niż 5% akcji danej spółki publicznej lub będących inwestorami finansowymi). W pierwszym półroczu 2017 roku OFE odpowiadały za około 4,2% obrotu akcjami na Głównym Rynku GPW. Ponadto mogą one zwiększać ryzyko powstania dużej nadpodaży akcji notowanych na GPW oraz zmniejszać zainteresowanie tymi akcjami ze strony innych inwestorów.

W konsekwencji może to doprowadzić do spadku obrotów instrumentami finansowymi, w tym akcjami na GPW, spadku liczby i wartości akcji oraz obligacji dopuszczonych i wprowadzanych do obrotu na GPW, a w ślad za tym do spadku przychodów Grupy i pogorszenia jej wyników finansowych.

W lipcu 2016 r. rząd przedstawił propozycję dalszej reformy systemu emerytalnego polegającą na nacjonalizacji części środków zgromadzonych w OFE poprzez przeniesienie 25% płynnych aktywów (gotówka, akcje zagraniczne, obligacje) do Funduszu Rezerwy Demograficznej. Pozostałe 75% aktywów (akcje polskie) miałyby pozostać w OFE, które zostałyby przekształcone docelowo w fundusze inwestycyjne. Prace nad ostatecznym kształtem reformy jeszcze trwają, a zmiany mają wejść w życie z początkiem lipca 2018 roku.

Zmiany prawa energetycznego w Polsce w zakresie obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego mogące niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej obowiązek sprzedaży m. in. poprzez giełdy towarowe nie mniej

niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku. Podobny obowiązek, zakładający sprzedaż nie mniej niż 55% gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej, został nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi. Zmiany lub zniesienie ww. obowiązków mogą skutkować obniżeniem aktywności niektórych uczestników Towarowej Giełdy Energii, spadkiem płynności obrotu energią elektryczną oraz gazem ziemnym i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Ponadto Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej⁷, obowiązek sprzedaży pozostałej części wytworzonej energii elektrycznej (nie objętej wcześniej wspomnianym 15-proc. obowiązkiem) w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tej energii, w drodze otwartego przetargu, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na giełdach towarowych. Z upływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym obowiązkiem, co może skutkować obniżaniem się ich aktywności na Towarowej Giełdzie Energii oraz spadkiem płynności obrotu energią elektryczną i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii, która weszła w życie w maju 2015 r. może niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadziła, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Dotychczasowy system, oparty na tzw. zielonych świadectwach pochodzenia, będzie funkcjonował nie później niż do 31 grudnia 2035 r. Faktyczne, całkowite wygaszenie systemu może nastąpić wcześniej i będzie wynikało z faktu, że świadectwa pochodzenia przysługują przez 15 lat od momentu pierwszego wytworzenia energii w danej instalacji (potwierzonego wydanym świadectwem pochodzenia). Dla instalacji OZE, które jako pierwsze rozpoczęły produkcję energii objętej zielonymi świadectwami pochodzenia (w 2005 r.), przewidziany ustawą termin 15 lat minie w 2020 r. i od tego momentu następować będzie stopniowe, wieloletnie wygaszanie dotychczasowego systemu wsparcia. Ponadto ustawa daje możliwość podmiotom objętym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji przed upływem ww. 15 lat. W związku z tym nie wykluczone jest wcześniejsze (tj. przed 2020) przechodzenie części tych podmiotów do systemu aukcji, co wpływałoby niekorzystnie na wyniki GK TGE.

Ustawa ponadto zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego.

Wyżej opisane zmiany oraz inne postanowienia Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i aktów wykonawczych do niej mogą negatywnie wpłynąć na aktywność uczestników Rynku Praw Majątkowych oraz Rejestru Świadectw Pochodzenia prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii i w konsekwencji na wyniki GK TGE.

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Spółka ma ograniczony wpływ na wysokość opłat regulacyjnych stanowiących znaczący udział w kosztach Grupy

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerza krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniała wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. W efekcie wysokość kosztów

⁷ na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW znacząco spadła (z 22,0 mln zł w 2015 roku do 9,1 mln zł w 2016 roku i 5,6 mln zł w 2017 r.). Jednakże istnieje ryzyko stopniowego wzrostu tych kosztów w kolejnych latach.

Zgodnie z zapisami interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciąża wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału danego roku.

Jednakże na moment rozpoznania zobowiązania i ujęcia go w kosztach nie jest jeszcze znana jego dokładna wysokość, gdyż wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego. Dopiero na tej podstawie podmioty, zobowiązane do wniesienia opłaty, wyliczają ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

Dlatego też ostateczna wysokość opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego może różnić się od oszacowanej kwoty przez Spółki z Grupy Kapitałowej GPW na dzień ujęcia ich w kosztach.

Zmiana modelu finansowania nadzoru nad polskim rynkiem kapitałowym wpłynęła na obniżenie opłat giełdowych od początku 2016 r., w celu zrekompensowania innym uczestnikom rynku kosztów, które od 2016 r. ponoszą na nadzór. Ze strony rynku może istnieć dalsza presja na większe obniżenie opłat giełdowych, co może spowodować zmniejszenie przychodów Grupy i mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy i wyniki działalności.

Ryzyko związane z przejęciem funkcji organizatora fixingu

Od 30 czerwca 2017 roku Grupa GPW poprzez spółkę zależną GPW Benchmark poszerzyła zakres świadczonych usług poprzez przejęcie od ACI Polska Stowarzyszenia Rynków Finansowych funkcji organizatora fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR, a także zadań agenta kalkulacyjnego, wykonywanych poprzednio przez Thomson Reuters. Następnie będzie ubiegać się o zezwolenie na pełnienie funkcji administratora w rozumieniu Rozporządzenia 2016/1011. W ocenie Spółki realizacja powyższego nie będzie wiązała się ze znacznymi kosztami, a wszelkie koszty związane z przejęciem funkcji organizatora i dostosowaniem do wymogów Rozporządzenia 2016/1011 zostaną sfinansowane ze środków własnych Grupy oraz z wpłat banków uczestników na podstawie zawartych z nimi umowy. Nie można wykluczyć ewentualnego ryzyka związanego z nie uzyskaniem zezwolenia na pełnienie funkcji administratora przez organ nadzoru.

Potencjalne spory lub zastrzeżenia związane z realizacją zadań organizatora fixingu przez spółkę z Grupy mogą negatywnie wpłynąć na jej postrzeganie przez uczestników rynku i reputację, a także skutkować odpowiedzialnością cywilną po stronie Grupy. Po uzyskaniu statusu administratora w związku ze stosowaniem od początku 2018 r. przepisów Rozporządzenia 2016/1011, naruszenie obowiązków administratora może powodować odpowiedzialność o charakterze cywilnym, administracyjnym lub karnym.

IV. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

1. Podsumowanie wyników

W okresie trzech kwartałów 2017 r. EBITDA⁸ **Grupy GPW** wyniósł 160,3 mln zł, co oznacza wzrost o 24,0 mln zł w stosunku do 136,2 mln zł osiągniętych w porównywalnym okresie 2016 roku.

Grupa GPW osiągnęła zysk z działalności operacyjnej równy 139,5 mln zł, w porównaniu do 116,5 mln zł wypracowanych w porównywalnym okresie 2016 roku. Wzrost wyniku operacyjnego w stosunku do porównywalnego okresu ubiegłego roku o 23,0 mln zł był rezultatem wyższych przychodów z segmentu rynku finansowego (wzrost o 23,0 mln zł), wyższych przychodów z segmentu rynku towarowego (wzrost o 7,9 mln zł) i wyższych o 4,4 mln zł kosztów operacyjnych. Należy podkreślić, że wzrost przychodów z rynku finansowego wynika głównie ze wzrostu przychodów z obsługi obrotu akcjami i innymi instrumentami udziałowymi.

Wynik netto **Grupy** w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku ukształtował się na poziomie 116,7 mln zł i jest wyższy w stosunku do wyniku netto Grupy uzyskanego w porównywalnym okresie 2016 rok (98,2 mln zł) o 18,9% tj. 18,5 mln zł.

W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. zysk EBITDA **GPW S.A.** wyniósł 87,1 mln zł, co oznacza wzrost o 18,3 mln zł w stosunku do 68,8 mln zł osiągniętego w porównywalnym okresie 2016 roku.

W pierwszych 9 miesiącach 2017 r. **GPW S.A.** osiągnęła jednostkowy zysk z działalności operacyjnej równy 72,5 mln zł w porównaniu do 53,7 mln zł uzyskane w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku. Wyższy poziom zysku operacyjnego **GPW S.A.** w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku to efekt wyższych przychodów ze sprzedaży, które wzrosły w stosunku do porównywalnego okresu o 24,3 mln zł tj. o 19,0%.

Wynik netto **GPW S.A.** w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniósł 56,4 mln zł w porównaniu do 102,9 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie ubiegłego roku. Wynik netto GPW jest więc niższy w stosunku do pierwszych trzech kwartałów 2016 roku o 46,5 mln zł, co jest rezultatem braku wypłaty dywidendy przez spółkę zależną TGE w 2017 roku. Z kolei brak wypłaty dywidendy wynika z konieczności rozliczenia przez TGE korekty opodatkowania podatkiem VAT usług świadczonych przez tę spółkę. W 2016 roku TGE wypłaciła dywidendę na rzecz spółki matki na poziomie 59,5 mln zł.

W pierwszych 9 miesiącach 2017 r. zysk EBITDA **TGE** wyniósł 48,5 mln zł w stosunku do 44,0 mln zł wypracowanych w porównywalnym okresie 2016 roku. Zysk z działalności operacyjnej za bieżący okres wyniósł 44,4 mln zł wobec 40,7 mln zł wypracowane w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku. Wzrost zysku operacyjnego o 3,8 mln zł wynika ze wzrostu przychodów ze sprzedaży o 6,1 mln zł wobec wzrostu kosztów operacyjnych, które wzrosły o 3,3 mln zł. Zysk netto za okres pierwszych 9 miesięcy br. ukształtował się na poziomie 54,8 mln zł w stosunku do 44,8 mln zł wypracowanych w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. Wzrost zysku netto za okres 9 miesięcy 2017 roku ze znacznie wyższą dynamiką niż wzrost zysku na poziomie operacyjnym wynika z wyższych przychodów finansowych, które wyniosły 20,7 mln zł, co z kolei jest rezultatem otrzymania wyższej dywidendy od spółki zależnej IRGiT.

W okresie 9 miesięcy 2017 r. EBITDA **IRGiT** wyniósł 22,2 mln zł w stosunku do 22,6 mln zł wypracowanego w porównywalnym okresie 2016 roku. Zysk z działalności operacyjnej za pierwsze 9 miesięcy 2017 r. wyniósł 20,8 mln zł wobec 22,2 mln zł wypracowane w okresie 9 miesięcy 2016 roku. Spadek zysku operacyjnego w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku jest wynikiem mniejszej dynamiki wzrostu przychodów ze sprzedaży (wzrost o 3,1 % tj. o 1,0 mln zł) w stosunku do dynamiki wzrostu kosztów operacyjnych (wzrost o 25,1% tj. o 2,1 mln zł). Wzrost kosztów z kolei wynikał w dużej mierze ze wzrostu kosztów amortyzacji spowodowanych wdrożeniem nowego systemu rozliczeniowego w połowie 2016 r. Zysk netto za okres pierwszych 9 miesięcy

⁸ zysk operacyjny przed uwzględnieniem amortyzacji

br. ukształtował się na poziomie 17,2 mln zł w stosunku do 18,7 mln zł wypracowanych w okresie porównywalnym 2016 r.

EBITDA **BondSpot S.A.** w okresie pierwszych 9 miesięcy 2017 r. wyniósł 3,3 mln zł wobec 1,5 mln zł uzyskanego w okresie porównywalnym 2016 roku. Wynik operacyjny BondSpot ukształtował się na poziomie 2,8 mln zł, natomiast w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku wynik ten kształtował się na poziomie 0,8 mln zł. Wyniki netto w analizowanych okresach kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach: 2,4 mln zł oraz 0,8 mln zł.

Szczegółowe informacje nt. zmian wartości przychodów i kosztów przedstawione zostały w dalszej części Raportu.

Tabela 4: Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy GPW w 2017 i 2016 r. w ujęciu w ujęciu kwartalnym za 2016 rok i 2017 oraz w ujęciu narastającym za okres 9 miesięcy 2016 i 2017 r.

tys. zł	2017				2016			2017	2016
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.	I - III kw.	I - III kw.
Przychody ze sprzedaży	81 119	87 635	91 034	81 712	73 658	74 461	81 031	259 788	229 150
Rynek finansowy	48 851	52 500	55 623	49 725	46 673	42 891	44 409	156 974	133 973
Przychody z obsługi obrotu	31 903	35 966	38 846	33 247	30 941	26 561	28 330	106 715	85 832
Przychody z obsługi emitentów	6 278	6 065	6 347	6 140	5 790	6 129	5 871	18 690	17 790
Przychody ze sprzedaży informacji	10 670	10 469	10 430	10 338	9 942	10 201	10 208	31 569	30 351
Rynek towarowy	31 989	34 770	35 115	31 318	26 732	31 003	36 201	101 874	93 936
Przychody z obsługi obrotu	16 699	17 643	15 580	16 494	13 607	14 119	16 637	49 922	44 363
Prowadzenie RŚP	5 768	7 783	9 114	3 664	5 492	7 797	7 954	22 665	21 243
Rozliczenia transakcji	9 435	9 258	10 336	11 082	7 543	9 007	11 531	29 029	28 081
Przychody ze sprzedaży informacji *	87	86	85	78	90	80	79	258	249
Pozostałe przychody	279	365	296	669	253	567	421	940	1 241
Koszty działalności operacyjnej	32 505	37 765	46 515	37 736	28 271	38 026	46 122	116 785	112 419
Amortyzacja	7 342	7 024	6 393	6 085	6 797	6 541	6 370	20 759	19 708
Koszty osobowe	12 239	11 897	12 506	11 835	9 060	15 128	13 837	36 642	38 025
Inne koszty osobowe	2 867	3 002	3 142	2 770	2 574	2 764	3 192	9 011	8 530
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	2 187	2 613	2 607	2 549	2 425	2 250	2 220	7 407	6 895
Opłaty i podatki	(5 524)	229	11 615	(11)	(2 123)	501	11 642	6 320	10 020
w tym opłaty do KNF	(5 781)	-	11 357	45	(2 140)	3	11 213	5 576	9 076
Usługi obce	12 183	11 650	9 014	13 178	8 395	9 456	7 558	32 847	25 409
Inne koszty operacyjne	1 209	1 350	1 238	1 329	1 143	1 386	1 303	3 797	3 832
Pozostałe przychody	1 731	31	330	979	205	204	348	2 092	757
Pozostałe koszty	308	868	4 414	3 583	360	46	564	5 590	970
Zysk z działalności operacyjnej	50 037	49 033	40 435	41 372	45 232	36 593	34 693	139 505	116 518
Przychody finansowe	1 334	1 538	1 394	2 311	3 430	5 246	1 963	4 266	10 639
Koszty finansowe	(1 339)	2 497	7 551	3 199	2 971	2 928	2 981	8 709	8 880
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	3 609	3 045	1 495	1 236	2 296	1 354	(1 368)	8 149	2 282
Zysk przed opodatkowaniem	56 319	51 119	35 773	41 720	47 987	40 265	32 307	143 211	120 559
Podatek dochodowy	9 320	9 173	8 027	8 750	8 457	7 147	6 791	26 520	22 395
Zysk netto za okres	46 999	41 946	27 746	32 970	39 530	33 118	25 516	116 691	98 164

* wydzielono nowy segment na Rynku towarowym, w związku z tym skorygowano wartość przychodów ze sprzedaży informacji na Rynku finansowym w bieżącym okresie jak również w poprzednich kwartałach.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Tabela 5: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy GPW na koniec poszczególnych kwartałów lat 2016 i 2017.

tys. zł	2017				2016		
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.
Aktywa trwałe	594 774	597 220	597 334	597 287	584 694	579 574	577 028
Rzeczowe aktywa trwałe	112 036	113 777	116 716	119 130	119 554	121 539	122 252
Wartości niematerialne	268 916	271 380	272 490	273 815	262 401	258 057	259 870
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	205 221	201 590	198 577	197 231	196 025	191 412	187 221
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 796	3 349	3 261	1 809	1 749	3 041	2 947
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	280	278	278	288	288	290	285
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	6 525	6 846	6 012	5 014	4 677	5 235	4 453
Aktywa obrotowe	513 493	615 476	592 548	560 561	524 879	602 030	583 701
Zapasy	54	53	60	57	67	73	71
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	95	71	559	428	300	234	490
Należności handlowe oraz pozostałe należności	63 768	89 069	165 243	113 262	100 579	99 965	99 202
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	449 576	526 283	426 686	446 814	423 933	501 758	483 935
Aktywa razem	1 108 267	1 212 696	1 189 882	1 157 848	1 109 573	1 181 604	1 160 729
Kapitał własny	771 612	724 591	772 849	745 252	712 325	672 818	738 734
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	1 128	1 106	1 035	1 184	1 537	1 560	1 481
Zyski zatrzymane	706 058	659 085	707 399	679 678	646 411	606 896	672 835
Udziały niekontrolujące	561	535	550	525	512	497	553
Zobowiązania długoterminowe	260 449	258 780	258 516	143 422	137 504	137 632	134 571
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 475	243 378	243 281	123 459	123 733	123 669	123 606
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 468	1 838	2 274	1 832	2 254	4 686	4 400
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	17	32	48	58	72
Rozliczenia międzyokresowe	5 996	6 064	6 132	6 200	-	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 286	5 276	4 588	9 675	9 245	6 995	6 493
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	2 224	2 224	2 224	2 224	2 224	-
Zobowiązania krótkoterminowe	76 206	229 325	158 517	269 174	259 744	371 154	287 424
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 100	1 896	2 069	122 882	123 002	121 047	122 881
Zobowiązania handlowe	6 169	3 496	6 199	6 387	2 841	6 288	6 182
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	10 515	8 060	5 812	8 114	8 872	10 379	7 246
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	48	64	62	62	61	55	55
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	4 587	7 597	13 188	16 154	11 911	10 920	9 058
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	20 021	59 958	59 798	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	15 641	37 194	41 722	7 144	11 630	31 021	38 966
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	191	318	317	333	179	649	649
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	16 934	110 742	29 350	108 098	101 248	190 795	102 387
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 108 267	1 212 696	1 189 882	1 157 848	1 109 573	1 181 604	1 160 729

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Grupa wyróżnia trzy segmenty przychodowe:

- rynek finansowy,
- rynek towarowy,
- pozostałe przychody.

Przychody z rynku finansowego dzielą się na przychody dotyczące:

- obsługi obrotu,
- obsługi emitentów,
- sprzedaży informacji.

Na przychody z tytułu obsługi obrotu składają się przychody z opłat ponoszonych przez uczestników rynku z tytułu:

- transakcji realizowanych na rynkach akcji i innych papierów wartościowych o charakterze udziałowym,
- transakcji instrumentami pochodnymi finansowymi,
- transakcji instrumentami dłużnymi,
- transakcji innymi instrumentami rynku kasowego,
- innych opłat od uczestników rynku.

Przychody z obsługi obrotu akcjami i innymi udziałowymi papierami wartościowymi stanowią główne źródło przychodów Grupy z tytułu obsługi obrotu, a także jej główne źródło przychodów ze sprzedaży.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami pochodnymi finansowymi są drugim w kolejności, za przychodami z obsługi obrotu akcjami, największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obrotu kontraktami terminowymi na indeks WIG20 stanowią dominującą część przychodów z obsługi transakcji instrumentami pochodnymi.

Na przychody z obsługi obrotu z tytułu innych opłat od uczestników rynku składają się w szczególności opłaty za usługi umożliwiające dostęp do systemu notowań.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi były w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. trzecim w kolejności największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi generuje rynek Catalyst oraz rynek Treasury BondSpot Poland prowadzony przez BondSpot S.A., spółkę zależną GPW.

Opłaty z tytułu obsługi obrotu innymi instrumentami rynku kasowego obejmują opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi oraz tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF (ang. Exchange Traded Fund).

Przychody z obsługi emitentów składają się z dwóch elementów:

- opłat jednorazowych związanych z wprowadzeniem akcji i innych instrumentów do obrotu giełdowego,
- opłat okresowych za notowanie.

Przychody ze sprzedaży informacji są generowane głównie z opłat pobieranych od dystrybutorów informacji za sprzedaż danych rynkowych w czasie rzeczywistym oraz danych historyczno-statystycznych. Opłaty za dane czasu rzeczywistego obejmują stałą opłatę roczną oraz opłaty miesięczne obliczane na podstawie liczby abonentów dystrybutora i zakresu danych, wykorzystywanych przez poszczególnych abonentów.

Przychody Grupy w segmencie rynku towarowego stanowią przychody TGE i IRGiT oraz przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie.

Przychody z rynku towarowego dzielą się na przychody z:

- obsługi obrotu,
- prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia,
- rozliczenia transakcji,
- ze sprzedaży informacji.

W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku towarowym wyróżnia się:

- przychody z obrotu energią elektryczną (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu gazem ziemnym (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu prawami majątkowymi,
- przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku.

Na inne opłaty od uczestników rynku składają się opłaty TGE i przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie.

Przychody podsegmentu „rozliczenia transakcji” stanowią przychody spółki IRGiT, która zajmuje się rozliczaniem i rozrachunkiem transakcji zawartych na TGE, zarządzaniem środkami systemu gwarantowania rozliczeń oraz ustalaniem wartości zobowiązań i należności dla członków IRGiT zgodnie z zawartymi transakcjami.

Kategoria pozostałe przychody Grupy obejmuje przychody GPW i Grupy TGE m.in. z tytułu wynajmu powierzchni oraz działalności promocyjnej.

W okresie 9 miesięcy 2017 r. przychody **Grupy** ze sprzedaży wyniosły 259,8 mln zł, co oznacza wzrost o 13,4% (30,6 mln zł) w stosunku do porównywalnego okresu 2016 r., kiedy przychody te wyniosły 229,2 mln zł.

Wzrost przychodów ze sprzedaży w bieżącym okresie w stosunku do pierwszych 9 miesięcy 2016 r. wynikał z wyższych o 23,0 mln zł tj. o 17,2% przychodów osiągniętych w segmencie **rynku finansowego**, głównie w obszarze obsługi obrotu akcjami i innymi instrumentami udziałowymi. Wzrost przychodów został zanotowany również z obsługi emitentów o 0,9 mln zł tj. o 5,1% i ze sprzedaży informacji o 1,2 mln zł tj. o 4,0%. Przychody z **rynku towarowego** były również wyższe w stosunku do przychodów osiągniętych w porównywalnym okresie ubiegłego roku o 7,9 mln zł tj. o 8,5 %. Wzrost przychodów z rynku towarowego wynika w największym stopniu ze wzrostu przychodów z obrotu prawami majątkowymi o 4,2 mln zł tj. o 17,4% w stosunku do porównywalnego okresu 2016 roku, ze wzrostu przychodów z obrotu gazem o 1,6 mln zł tj. o 26,5%, ze wzrostu przychodów z innych opłat od uczestników rynku o 1,5 mln zł tj. o 22,3%, a także z wyższych przychodów z prowadzenia rejestru świadczeń o 1,4 mln zł tj. o 6,7%. Wzrost przychodów o 0,9 mln zł wystąpił również w przychodach z rozliczania transakcji. Trend spadkowy natomiast w stosunku do porównywalnego okresu ubiegłego roku wystąpił w przychodach z obrotu energią elektryczną.

Przychody ze sprzedaży **TGE** w okresie 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 70,3 mln zł, natomiast w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku wyniosły 64,2 mln zł, co oznacza wzrost poziomu przychodów o 6,1 mln zł tj. o 9,5%. Przychody spółki **IRGiT** w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku wyniosły 31,4 mln zł i były wyższe niż w okresie porównywalnym 2016 roku o 1,0 mln zł tj. o 3,1%. Wzrost przychodów wykazała spółka **BondSpot S.A.**, która wygenerowała przychody ze sprzedaży za okres pierwszych trzech kwartałów 2017 roku na poziomie 9,9 mln zł wobec 8,2 mln zł uzyskane w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku.

W dalszej części Raportu omówiono kształtowanie się przychodów Grupy GPW w podziale na poszczególne segmenty.

Tabela 6: Skonsolidowane przychody Grupy GPW i ich struktura za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. i 30 września 2016.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	%	30 września 2016	%		
Rynek finansowy	156 974	60%	133 973	58%	23 001	17,2%
Przychody z obsługi obrotu	106 715	41%	85 832	37%	20 883	24,3%
Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym	82 376	32%	63 945	28%	18 431	28,8%
Instrumenty pochodne	9 216	4%	9 007	4%	209	2,3%
Inne opłaty od uczestników rynku	5 649	2%	5 073	2%	576	11,4%
Instrumenty dłużne	9 157	4%	7 512	3%	1 645	21,9%
Inne instrumenty rynku kasowego	317	0%	295	0%	22	7,5%
Przychody z obsługi emitentów	18 690	7%	17 790	8%	900	5,1%
Opłaty za notowanie	15 030	6%	14 994	7%	36	0,2%
Opłaty za wprowadzenie oraz inne opłaty	3 659	1%	2 796	1%	863	30,9%
Przychody ze sprzedaży informacji	31 569	12%	30 351	13%	1 218	4,0%
Informacje czasu rzeczywistego	29 303	11%	28 378	12%	925	3,3%
Indeksy i dane historyczno-statystyczne	2 267	1%	1 973	1%	294	14,9%
Rynek towarowy	101 874	39%	93 936	41%	7 938	8,5%
Przychody z obsługi obrotu	49 922	19%	44 363	19%	5 559	12,5%
Obrót energią elektryczną	5 951	2%	7 656	3%	(1 705)	-22,3%
Rynek kasowy	1 962	1%	2 154	1%	(192)	-8,9%
Rynek terminowy	3 989	2%	5 502	2%	(1 513)	-27,5%
Obrót gazem	7 822	3%	6 183	3%	1 639	26,5%
Rynek kasowy	1 821	1%	1 638	1%	183	11,2%
Rynek terminowy	6 001	2%	4 545	2%	1 456	32,0%
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	28 184	11%	24 012	10%	4 172	17,4%
Inne opłaty od uczestników rynku	7 965	3%	6 512	3%	1 453	22,3%
Prowadzenie RŚP	22 665	9%	21 243	9%	1 422	6,7%
Rozliczenia transakcji	29 029	11%	28 081	12%	948	3,4%
Przychody ze sprzedaży informacji	258	0%	249	0%	9	3,5%
Pozostałe przychody *	940	0%	1 241	1%	(301)	-24,3%
Razem	259 788	100%	229 150	100%	30 637	13,4%

* pozostałe przychody dotyczą zarówno rynku finansowego jak i rynku towarowego.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Grupa pozyskuje przychody ze sprzedaży zarówno od kontrahentów krajowych, jak i zagranicznych. Poniższa tabela przedstawia wartości przychodów w podziale wg ww. struktury.

Tabela 7: Zestawienie skonsolidowanych przychodów Grupy od odbiorców zagranicznych i krajowych w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. i 30 września 2016.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	%	30 września 2016	%		
Przychody od odbiorców zagranicznych	92 182	35%	51 750	23%	40 432	78,1%
Przychody od odbiorców krajowych	167 606	65%	177 400	77%	(9 795)	-5,5%
Razem	259 788	100%	229 150	100%	30 637	13,4%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

RYNEK FINANSOWY

OBSŁUGA OBROTU

Przychody Grupy z obsługi obrotu na rynku finansowym w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 106,7 mln zł w porównaniu do 85,8 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2016 roku.

Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym

Przychody z obrotu **akcjami i innymi instrumentami o charakterze udziałowym** za okres 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 82,4 mln zł i wykazały największą dynamikę wzrostu na poziomie 28,8% w stosunku do okresu porównywalnego 2016 r. W 2016 r. w analizowanym okresie przychody te wyniosły 63,9 mln zł.

Wzrost przychodów z tytułu obrotu akcjami wynika ze wzrostu wartości obrotów na Głównym Rynku. Wartość obrotów wzrosła w stosunku do okresu porównywalnego 2016 roku o 38,7% (w tym wzrost obrotów sesyjnych o 32,9% i wzrost obrotów w transakcjach pakietowych o 115,8%).

Tabela 8: Dane dot. rynków akcji i innych instrumentów o charakterze udziałowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym (w mln zł)	82,4	63,9	18,4	28,8%
Główny Rynek:				
Wartość obrotów (w mld zł)	199,9	144,2	55,7	38,7%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	12,0	10,6	1,4	12,8%
NewConnect:				
Wartość obrotów (w mld zł)	1,2	1,0	0,2	19,0%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	2,1	2,7	(0,6)	-22,0%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Instrumenty pochodne

Przychody Grupy z obsługi transakcji **instrumentami pochodnymi** na rynku finansowym wyniosły w okresie 9 miesięcy 2017 roku 9,2 mln zł, w porównaniu do 9,0 mln zł uzyskanych w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku, co oznacza wzrost o 0,2 mln zł tj. 2,3%.

Całkowity wolumen obrotu instrumentami pochodnymi wzrósł o 1,7% w 9 miesiącach 2017 roku w stosunku do wolumenu obrotu zrealizowanego w porównywalnym okresie 2016 r. W tym samym

czasie wolumen obrotów kontraktami terminowymi na indeks WIG20, odpowiadający za większość przychodów z obrotu instrumentami pochodnymi, wzrósł o 0,5%.

Tabela 9: Dane dot. rynku instrumentów pochodnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty pochodne (w mln zł)	9,2	9,0	0,2	2,3%
Wolumen obrotów instrumentami pochodnymi (mln sztuk):	5,9	5,8	0,1	1,7%
w tym: wolumen obrotów kontraktami terminowymi na WIG20 (mln sztuk)	3,5	3,5	0,0	0,5%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne opłaty od uczestników rynku

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat** od uczestników rynku w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. wyniosły 5,6 mln zł w porównaniu do 5,1 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku, co oznacza wzrost o 0,6 mln zł tj. 11,4%. Opłaty te dotyczą w szczególności dostępu do systemu transakcyjnego (m.in. opłaty licencyjne, za dołączenia i usługi serwisowe) i korzystania z systemu.

Instrumenty dłużne

W pierwszych trzech kwartałach 2017 roku przychody Grupy w podsegmencie **instrumentów dłużnych** osiągnęły poziom 9,2 mln zł, w porównaniu do 7,5 mln zł w okresie porównywalnym 2016 roku. Większość przychodów Grupy w segmencie instrumentów dłużnych generuje rynek Treasury BondSpot Poland (TBSP).

Wzrost przychodów na rynku TBSP w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku w stosunku do porównywalnego okresu 2016 roku wynika głównie ze zmiany cennika na rynku TBSP od 1 stycznia 2017 roku.

Wartość obrotów polskimi papierami skarbowymi na rynku TBSP w okresie 9 miesięcy 2017 r. wyniosła 404,2 mld zł i była wyższa niż w porównywalnym okresie 2016 roku o 35,8%. Wzrost wartości transakcji nastąpił głównie w segmencie transakcji warunkowych. Wartość transakcji warunkowych w omawianym okresie 2017 roku wyniosła 246,3 mld zł, co oznacza wzrost o 119,0% w stosunku do wartości transakcji w okresie porównywalnym 2016 roku. Natomiast wartość transakcji na rynku kasowym wyniosła 158,0 mld zł, co oznacza spadek o 14,7% w stosunku do pierwszych trzech kwartałów 2016 roku. Skokowy wzrost wartości obrotów na rynku transakcji warunkowych (sell/buy back, repo) wynika z utrzymującego się wysokiego poziomu płynności w krajowym systemie bankowym oraz ustabilizowania się aktywności banków w tym segmencie rynku po istotnym spadku wartości transakcji spowodowanym ograniczeniem pozycji bilansowych w związku z wejściem w życie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych w lutym 2016 r.

Wartość obrotów na rynku Catalyst w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. ukształtowała się na niższym poziomie 2,1 mld zł tj. o 13,5% mniej w stosunku do poziomu obrotów zrealizowanych w porównywalnym okresie 2016 roku. Przychody z tego tytułu mają niewielki udział w całości przychodów Grupy z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi.

Tabela 10: Dane dot. rynków instrumentów dłużnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty dłużne (w mln zł)	9,2	7,5	1,6	21,9%
Catalyst:				
Wartość obrotów (mld zł)	2,1	2,4	(0,3)	-13,5%
w tym: Wartość obrotów instrumentami nieskarbowymi (mld zł)	1,4	1,7	(0,4)	-21,4%
Treasury BondSpot Poland, wartość obrotów:				
Transakcje warunkowe (mld zł)	246,3	112,5	133,8	119,0%
Transakcje rynku kasowego (mld zł)	158,0	185,2	(27,3)	-14,7%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne instrumenty rynku kasowego

Przychody z obrotu **innymi instrumentami rynku kasowego** kształtowały się na poziomie 317 tys. zł wobec 295 tys. zł w porównywalnym okresie 2016 roku. Na przychody te składają się opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi, ETF-ami.

OBSŁUGA EMITENTÓW

Przychody ogółem z **obsługi emitentów** na rynku finansowym w okresie 9 miesięcy 2017 roku wyniosły 18,7 mln zł, w porównaniu do 17,8 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2016 roku.

W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. przychody z **opłat za notowanie** ukształtowały się na zbliżonym poziomie w stosunku do okresu porównywalnego 2016 r. i wyniosły 15,0 mln zł. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość przychodów za notowanie jest liczba notowanych emitentów na rynkach GPW oraz ich kapitalizacja na koniec poprzedniego roku.

Przychody z tytułu opłat za **wprowadzenie oraz inne opłaty** wyniosły w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. 3,7 mln zł oraz 2,8 mln zł w okresie porównywalnym 2016 roku. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość ww. przychodów jest liczba debiutów na parkietach GPW oraz wartość akcji i obligacji wprowadzonych do obrotu. W pierwszych trzech kwartałach 2017 roku nastąpił znaczny wzrost wartości emisji IPO, jak i SPO, w stosunku do porównywalnego okresu 2016 r.

Przychody z obsługi emitentów na Głównym Rynku GPW w 2017 roku wzrosły o 4,7% w stosunku do porównywalnego okresu 2016 roku. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11: Dane dot. Głównego Rynku GPW

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Główny Rynek				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	15,2	14,6	0,7	4,7%
Łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	1 428,5	948,6	480,0	50,6%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	672,1	515,7	156,4	30,3%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	756,5	432,9	323,6	74,7%
Łączna liczba notowanych spółek	479	484	(5,0)	-1,0%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	429	431	(2,0)	-0,5%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	50	53	(3,0)	-5,7%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł) *	96,7	3,8	92,9	2456,5%
Liczba nowych spółek (w okresie)	9	13	(4,0)	-30,8%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	15,9	3,5	12,4	357,7%
Liczba spółek wycofanych z obrotu	17	16	1,0	6,3%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	7,9	5,4	2,5	46,0%

* w I kwartale 2017 r. miało miejsce SPO (oferta wtórna) UniCredit S.p.A. o wartości 55,9 mld zł

* w III kwartale miało miejsce SPO Banco Santander S.A. o wartości 30,1 mld zł

** w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku NewConnect zanotowały spadek o 4,9 % w stosunku do okresu porównywalnego 2016 roku. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12: Dane dot. rynku NewConnect

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
NewConnect				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,6	1,7	(0,1)	-4,9%
Łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	10,0	9,0	1,1	11,9%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	9,8	8,7	1,0	11,9%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	0,3	0,2	0,0	11,4%
Łączna liczba notowanych spółek	407	408	(1,0)	-0,2%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	400	399	1,0	0,3%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	7	9	(2,0)	-22,2%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł)	0,2	0,1	0,0	22,4%
Liczba nowych spółek (w okresie)	12	12	-	0,0%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	0,5	0,4	0,1	35,7%
Liczba spółek wycofanych z obrotu*	11	22	(11,0)	-50,0%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	0,8	1,3	(0,5)	-36,5%

* uwzględnia spółki, które zostały przeniesione na Główny Rynek

** wartość w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku Catalyst w okresie trzech kwartałów 2017 roku wyniosły 1,8 mln zł, w stosunku do przychodów uzyskanych w porównywalnym okresie 2016 r. na poziomie 1,5 mln zł. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne dotyczące tego rynku zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13: Dane dot. rynku Catalyst

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Catalyst				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,8	1,5	0,3	19,7%
Liczba emitentów	167	181	(14)	-7,7%
Liczba wyemitowanych instrumentów	610	549	61	11,1%
w tym: nieskarbowych	569	512	57	11,1%
Wartość wyemitowanych instrumentów (mld zł)	747,3	688,8	58,5	8,5%
w tym: nieskarbowych	90,2	78,7	11,5	14,6%

Źródło: Spółka

SPRZEDAŻ INFORMACJI

Przychody z tytułu **sprzedaży informacji** w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku wyniosły 31,8 mln zł, w porównaniu do 30,6 mln zł uzyskanych w okresie pierwszych trzech kwartałów 2016 roku. Wzrost przychodów jest wynikiem wzrostu liczby abonentów informacji oraz rozpoczęciu sprzedaży informacji dotyczącej fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR.

Tabela 14: Dane dot. sprzedaży informacji

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Przychody ze sprzedaży informacji (mln zł)	31,8	30,6	1,2	4,0%
Liczba dystrybutorów informacji	51	52	(1)	-1,9%
Liczba abonentów informacji (tys. abonentów)	238,2	222,1	16,1	7,3%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

RYNEK TOWAROWY

Przychody rynku towarowego tworzą głównie przychody Grupy TGE.

Przychody Grupy TGE uzależnione są przede wszystkim od: wolumenu obrotów na rynkach energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz praw majątkowych, wolumenu wystawianych i umarzanych świadectw pochodzenia przez członków Rejestru Świadectw Pochodzenia, a także od przychodów z tytułu rozliczania transakcji i rozrachunków towarów giełdowych w ramach podsegmentu rozliczenia transakcji prowadzonego przez spółkę IRGiT.

Przychody Grupy GPW z rynku towarowego w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. wyniosły 101,9 mln zł, w porównaniu do 93,9 mln zł uzyskane w porównywalnym okresie 2016 roku.

Wyższe przychody z rynku towarowego w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku w stosunku do okresu porównywalnego 2016 roku wynikały przede wszystkim ze wzrostu przychodów z tytułu *Obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia*, które wyniosły 28,2 mln zł w stosunku do 24,0 mln zł w porównywalnym okresie 2016 r. Oznacza to wzrost o 17,4% tj. o 4,2 mln zł. Wysoki procentowy wzrost tj. 26,5% wykazały przychody z *obrotu gazem*, w wymiarze kwotowym oznacza to wzrost o 1,6 mln zł. Wzrost wykazały również przychody z *Innych opłat od uczestników rynku* (o 22,3% tj. o 1,5 mln zł) i *Prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia* (o 6,7% tj. o 1,4 mln zł). Wzrost zanotowały również przychody z *Rozliczania transakcji* o 3,4 % tj. o 0,9 mln zł. Spadły natomiast w stosunku do okresu porównywalnego 2016 przychody z tytułu *obsługi obrotu energią elektryczną* o 22,3%.

W ramach rynku towarowego wyróżniono nowy segment *Sprzedaż informacji*, która wynika ze sprzedaży kwotowań z rynku energii i rynku gazu TGE. Informacje te sprzedawane są poprzez kanały GPW. Przychody ze sprzedaży informacji z rynku towarowego po trzech kwartałach 2017 roku wyniosły 258 tys. zł.

OBSŁUGA OBROTU

W pierwszych trzech kwartałach 2017 roku przychody Grupy GPW z obsługi obrotu na rynku towarowym wyniosły 49,9 mln zł, z czego 2,0 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu energią elektryczną na rynku kasowym, 4,0 mln zł przychody z tytułu obrotu energią na rynku terminowym, 1,8 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku kasowym, 6,0 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku terminowym, 28,2 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej, natomiast 8,0 mln zł to inne opłaty od uczestników rynku. Przychody z obsługi obrotów w bieżącym okresie były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w pierwszych trzech kwartałach 2016 roku o 12,5% tj. o 5,6 mln zł.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu energią elektryczną** wyniosły w okresie trzech kwartałów 2017 roku 6,0 mln zł, w porównaniu do 7,7 mln zł w okresie porównywalnym 2016 r. łączny wolumen obrotów na rynkach energii prowadzonych przez TGE wyniósł 74,5 TWh w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku w porównaniu do 96,0 TWh w okresie porównywalnym 2016 roku, co miało związek ze spadkiem poziomu tzw. obliża obrotu energią elektryczną poprzez rynek regulowany, wynikającego ze stopniowego zmniejszania wsparcia związanego z kontraktami długoterminowymi.

Spadek przychodów z tytułu obrotu energią elektryczną w porównaniu do poprzednich okresów wynika z niższego wolumenu obrotu w szczególności na rynku transakcji terminowych. Wolumen obrotu na rynku terminowym spadł o 26,1% w stosunku do porównywalnego okresu poprzedniego roku.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu gazem** wyniosły w okresie trzech kwartałów 2017 7,8 mln zł, w porównaniu do 6,2 mln zł w okresie porównywalnym 2016 roku. Wolumen obrotu gazem ziemnym na parkiecie TGE wyniósł 100,7 TWh w okresie 9 miesięcy 2017 r. w porównaniu do 77,1 TWh w okresie 9 miesięcy 2016 roku. Wzrost wolumenu w głównej mierze jest wynikiem wzrostu wolumenu obrotu w segmencie transakcji terminowych, który wyniósł 33,8%.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu prawami majątkowymi** wyniosły w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku 28,2 mln zł, w porównaniu do 24,0 mln zł w takim samym okresie 2016 r. W bieżącym okresie 2017 r. wolumen obrotu prawami majątkowymi wyniósł 46,8 TWh i był wyższy niż w okresie porównywalnym 2016 r. o 14,9%. Zmiany przychodów z tytułu obrotu prawami majątkowymi nie odpowiadają proporcjonalnie zmianom wolumenów obrotu ze względu na różne stawki opłat dla poszczególnych rodzajów praw majątkowych. Ponadto w bieżącym roku zanotowano znaczący wzrost przychodów z obrotu prawami majątkowymi dla efektywności energetycznej (tzw. białe certyfikaty). Przychody te wyniosły odpowiednio 4,3 mln zł w 2017 roku i 2,5 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku.

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat od uczestników rynku towarowego** w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. wyniosły 8,0 mln zł, w porównaniu do 6,5 mln zł uzyskane w porównywalnym okresie 2016 roku. Wzrost *Innych opłat od uczestników rynku towarowego* wynikał ze zwiększenia przychodów z raportowania w ramach REMIT, a także ze zwiększenia przychodów InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego.

Poziom innych opłat od uczestników rynku jest kształtowany przez przychody z tytułu opłat stałych związanych z uczestnictwem w rynku, opłat za anulowanie transakcji, opłat za transfer pozycji, opłat za usługi związane z raportowaniem transakcji w ramach RRM (Registered Reporting Mechanism), opłat za dostęp do systemu oraz opłaty za zarządzanie środkami funduszu gwarancyjnego. Wysokość innych opłat od uczestników rynku zależy w dużej mierze

od aktywności członków IRGiT, w szczególności liczby wykonywanych transakcji, liczby nowych klientów domów maklerskich oraz liczby nowych dostępuów do systemu rozliczeniowego.

Z pośród wymienionych powyżej pozycji największy udział mają przychody z opłat giełdowych. Jednakże rośnie udział przychodów związanych z raportowaniem transakcji w ramach RRM (Registered Reporting Mechanism). W pierwszych trzech kwartałach br. udział tych przychodów wzrósł do 33% z 25% na koniec września 2016 r., a opłaty za usługi związane z raportowaniem na koniec września 2017 roku wyniosły 1,5 mln zł, wobec 1,0 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku.

Tabela 15: Dane dot. obsługi obrotu na rynku towarowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Rynek towarowy, przychody z obsługi obrotu (mln zł)	49,9	44,4	5,6	12,5%
Wolumen obrotów energią elektryczną:				
Transakcje spot (TWh)	18,5	20,3	(1,8)	-9,0%
Transakcje terminowe (TWh)	56,0	75,7	(19,7)	-26,1%
Wolumen obrotów gazem:				
Transakcje spot (TWh)	17,9	15,2	2,7	17,6%
Transakcje terminowe (TWh)	82,8	61,9	20,9	33,8%
Wolumen obrotów prawami majątkowymi (TGE) (TWh)	46,8	40,7	6,1	14,9%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

REJESTR ŚWIADECTW POCHODZENIA

W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. przychody z tytułu prowadzenia **Rejestru Świadectw Pochodzenia** wyniosły 22,7 mln zł, w stosunku do 21,2 mln zł uzyskane w porównywalnym okresie roku 2016. Wzrost przychodów w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. wynika przede wszystkim z wysokich przychodów z tytułu umorzenia praw majątkowych, w tym w szczególności zielonych świadectw pochodzenia i wzrostu wystawionych praw majątkowych.

Tabela 16: Dane dot. Rejestru Świadectw Pochodzenia

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Rynek towarowy, przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (mln zł)	22,7	21,2	1,4	6,7%
Wystawione prawa majątkowe (TWh)	39,6	38,9	0,7	1,8%
Umorzone prawa majątkowe (TWh)	45,0	43,0	2,0	4,6%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

ROZLICZENIA TRANSAKCJI

Grupa uzyskuje przychody z tytułu prowadzenia **działalności rozliczeniowej** prowadzonej przez IRGiT, spółkę zależną TGE. W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. przychody te wyniosły 29,0 mln zł, w stosunku do 28,1 mln zł uzyskane w porównywalnym okresie 2016 roku. W analizowanym okresie nastąpił wzrost wartości przychodów o 3,4% tj. o 0,9 mln zł.

POZOSTAŁE PRZYCHODY

Pozostałe przychody Grupy w pierwszych trzech kwartałach 2017 roku wyniosły 0,9 mln zł, podczas gdy w porównywalnym okresie 2016 roku wyniosły 1,2 mln zł.

Spadek pozostałych przychodów wynika w głównej mierze z uzyskania niższych przychodów z wynajmu i sponsoringu.

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Łączne koszty działalności operacyjnej **Grupy GPW** w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 116,8 mln zł, co oznacza wzrost o 4,4 mln zł (tj. 3,9%) w stosunku do okresu porównywalnego 2016 roku. Wzrost kosztów operacyjnych w br. o 4,4 mln zł w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku jest wynikiem wyższych kosztów usług obcych o 29,3% tj. 7,4 mln zł, wyższych kosztów czynszów i opłat eksploatacyjnych o 0,5 mln zł, wyższych kosztów amortyzacji o 1,1 mln zł oraz niższych kosztów osobowych o 1,4 mln zł tj. o 3,6%.

Jednostkowe koszty działalności operacyjnej **GPW S.A.** za pierwsze 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 75,9 mln zł, co oznacza wzrost o 2,4 mln zł (3,3%) w stosunku do 9 miesięcy 2016 roku. Wzrost kosztów działalności operacyjnej w omawianym okresie wynika w głównej mierze z wyższych kosztów usług obcych o 25,9% tj. 4,5 mln zł.

Koszty działalności operacyjnej **TGE** za pierwsze 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 26,9 mln zł, w stosunku do 23,6 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku. O zwiększeniu kosztów w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego zadecydował w głównej mierze wzrost kosztów usług obcych o 74,1% tj. o 3,8 mln zł. Koszty operacyjne **IRGIT** w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku wyniosły 10,5 mln zł wobec 8,4 mln zł poniesionych w porównywalnym okresie 2016 roku. O wzroście kosztów operacyjnych w br. w głównej mierze zdecydował wzrost kosztów usług obcych o 1,1 mln zł i kosztów amortyzacji o 1,0 mln zł.

Koszty operacyjne **BondSpot** w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. wyniosły 7,2 mln zł wobec kosztów na poziomie 7,3 mln zł poniesionych w porównywalnym okresie 2016 r., co oznacza spadek kosztów o 2,5% tj. o 0,2 mln zł.

Tabela 17: Skonsolidowane koszty działalności operacyjnej Grupy i ich struktura w okresach 9 miesięcy zakończonych 30 września 2017 i 30 września 2016.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	%	30 września 2016	%		
Amortyzacja	20 759	18%	19 708	18%	1 051	5,3%
Koszty osobowe	36 642	31%	38 025	34%	(1 383)	-3,6%
Inne koszty osobowe	9 011	8%	8 530	8%	481	5,6%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	7 407	6%	6 895	6%	512	7,4%
Opłaty i podatki	6 320	5%	10 020	9%	(3 700)	-36,9%
<i>w tym opłaty do KNF</i>	5 576	5%	9 076	8%	(3 500)	-38,6%
Usługi obce	32 847	28%	25 409	23%	7 439	29,3%
Inne koszty operacyjne	3 797	3%	3 832	3%	(35)	-0,9%
Razem	116 784	100%	112 419	100%	4 365	3,9%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Wyższe skonsolidowane koszty w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. w stosunku do pierwszych 9 miesięcy 2016 r. są wypadkową niższych kosztów osobowych o 3,6 % tj. 1,4 mln zł, niższych kosztów „Opłaty i podatki” o 36,9% tj. o 3,7 mln zł i wyższych kosztów usług obcych o 29,3% tj. o 7,4 mln zł. Ponadto wzrost wykazują koszty w pozycji „Amortyzacja”, „Inne koszty osobowe” i koszty „czynszów i opłat eksploatacyjnych”.

Tabela 18: Jednostkowe koszty działalności operacyjnej GPW S.A. i ich struktura w wybranych okresach lat 2017 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	%	30 września 2016	%		
Amortyzacja	14 596	19%	15 139	21%	(543)	-3,6%
Koszty osobowe	21 240	28%	21 794	30%	(554)	-2,5%
Inne koszty osobowe	5 845	8%	5 576	8%	269	4,8%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	5 593	7%	4 596	6%	997	21,7%
Opłaty i podatki	3 689	5%	6 030	8%	(2 341)	-38,8%
<i>w tym opłaty do KNF</i>	3 100	4%	5 441	7%	(2 341)	-43,0%
Usługi obce	22 087	29%	17 548	24%	4 539	25,9%
Inne koszty operacyjne	2 852	4%	2 776	4%	76	2,7%
Razem	75 902	100%	73 458	100%	2 443	3,3%

Źródło: Spółka

Poniższe komentarze dotyczące kosztów działalności operacyjnej odnoszą się do **danych skonsolidowanych Grupy GPW**.

Amortyzacja

Koszty amortyzacji w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 20,8 mln zł w stosunku do 19,7 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku. Wzrost kosztów amortyzacji w stosunku do porównywalnego okresu roku 2016 jest wypadkową spadku o 0,5 mln zł kosztów amortyzacji w GPW, wyższych o 0,8 mln zł kosztów amortyzacji w TGE, wyższych kosztów amortyzacji IRGiT o 1,0 mln zł i niższych kosztów amortyzacji o 0,1 mln zł w BondSpot. Wzrost kosztów amortyzacji w IRGiT wynika z wdrożenia w czerwcu 2016 roku nowego systemu rozliczeniowego.

Koszty osobowe i inne koszty osobowe

Koszty osobowe i inne koszty osobowe razem w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 45,7 mln zł w porównaniu do 46,6 mln zł poniesionych w porównywalnym okresie 2016 r., co oznacza spadek kosztów o 1,9 % tj. 0,9 mln zł.

Niższe koszty osobowe i inne koszty osobowe GK GPW w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego są rezultatem niższych kosztów osobowych w GPW o 0,3 mln zł, niższych o 0,9 mln zł kosztów osobowych w TGE, niższych kosztów o 0,2 mln zł w InfoEngine, niższych kosztów o 0,3 mln zł w IAiR, wyższych kosztów o 0,3 mln zł w IRGiT oraz wyższych kosztów o 0,2 mln zł w BondSpot.

Niższe koszty osobowe w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku w GPW w stosunku do porównywalnego okresu 2016 roku są wynikiem przeprowadzenia restrukturyzacji zatrudnienia w połowie roku 2016, a także rozwiązania w bieżącym okresie niewykorzystanych rezerw z tytułu nagród rocznych za 2016 rok dla Zarządu na kwotę 1,0 mln zł. Niższe koszty wynagrodzeń w bieżącym okresie w TGE w stosunku do ubiegłego roku wynikają z niższej liczby zatrudnionych pracowników. W BondSpot wyższy poziom wynagrodzeń w bieżącym okresie wynika z zawiązywania rezerw na nagrody dla Zarządu za 2017 rok, natomiast w ubiegłym roku rezerwy te nie były zawiązywane zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej Spółki. Wyższe koszty osobowe w IRGiT w bieżącym okresie wynikają z rozwiązania niewykorzystanych rezerw na nagrody dla Zarządu w 2016 roku, co obniżyło koszty ubiegłego roku. Niższe koszty osobowe w spółkach InfoEngine oraz IAiR również wynikają z nieznacznie mniejszej liczby pracowników według stanu na koniec 30 września 2017 vs. 30 września 2016.

Zatrudnienie w Grupie GPW na dzień 30 września 2017 r. wyniosło 322 etaty.

Tabela 19: Informacja o zatrudnieniu w Grupie GPW

Liczba etatów	Stan na dzień		
	30 września 2017	31 grudnia 2016	30 września 2016
GPW	183	185	183
Spółki zależne	139	146	151
Razem	322	331	334

Źródło: Spółka

Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne

Czynsze i opłaty eksploatacyjne w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 7,4 mln zł, w porównaniu do 6,9 mln zł w okresie 9 miesięcy 2016 r. Wzrost tych kosztów wynika z przejściowego ponoszenia wyższych kosztów czynszów przez spółki TGE, IRGIT i BondSpot, jak również GPW w związku z prowadzonym procesem integracji w ramach Grupy na wielu płaszczyznach, w tym również integracji fizycznej tj. przenoszenia siedzib spółek zależnych do siedziby GPW.

GPW również wynajęła dodatkową powierzchnię w celu udostępnienia jej spółkom zależnym. Zwiększony koszt czynszów przez GPW jest następnie refakturowany na spółki zależne. Natomiast zwiększone koszty w spółkach zależnych to koszty przejściowe ze względu na konieczność ponoszenia przez krótki okres czasu kosztów powierzchni dotychczas wynajmowanych i nowo przejmowanych. Spółki zależne GPW w ramach integracji zajmują powierzchnię należącą do GPW. Proces integracji fizycznej Grupy Kapitałowej GPW zostanie całkowicie zakończony w IV kwartale br.

Opłaty i podatki

W pierwszych 9 miesiącach 2017 r. opłaty i podatki wyniosły 6,3 mln zł, wobec 10,0 mln zł poniesionych w 9 miesiącach ubiegłego roku. Główną część ww. kosztów stanowią opłaty wnoszone na rzecz KNF z tytułu sprawowania nadzoru nad rynkiem kapitałowym. W 2017 roku opłaty dla KNF po ich ostatecznym wyliczeniu dla Grupy Kapitałowej GPW wyniosły 5,6 mln zł, co oznacza spadek o 3,5 mln zł w stosunku do 2016 r. Po wewnętrznej analizie najprawdopodobniej znacząco niższa opłata dla KNF w 2017 roku wynika w części z nadpłaty tej opłaty w 2016 roku w związku z niższymi kosztami KNF w 2016 roku w stosunku do poziomu pierwotnie zakładanego przez Komisję.

Usługi obce

Koszty usług obcych w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 32,8 mln zł, w porównaniu do 25,4 mln zł w okresie 9 miesięcy w 2016 roku, co oznacza wzrost kosztów o 29,3 % tj. 7,4 mln zł.

Tabela 20: Skonsolidowane koszty usług obcych Grupy i ich struktura w okresie 9 miesięcy kończących się 30 września 2017 roku i 30 września 2016 roku.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	%	30 września 2016	%		
Koszty IT:	18 442	56%	15 568	61%	2 874	18,5%
<i>Utrzymanie infrastruktury IT</i>	11 556	35%	9 830	39%	1 726	17,6%
<i>Usługi na rzecz utrzymania rynku TBSP</i>	809	2%	1 135	4%	(326)	-28,7%
<i>Łącza transmisji danych</i>	3 935	12%	4 464	18%	(529)	-11,8%
<i>Modyfikacja oprogramowania</i>	2 142	7%	139	1%	2 003	1441,0%
Utrzymanie budynku i urzędzeń biurowych:	2 376	7%	1 994	8%	383	19,2%
<i>Remonty, konserwacja, serwis instalacji</i>	637	2%	637	3%	0	0,0%
<i>Ochrona</i>	1 042	3%	662	3%	380	57,4%
<i>Sprzątanie</i>	408	1%	372	1%	36	9,8%
<i>Telefonia stacjonarna i komórkowa</i>	289	1%	323	1%	(34)	-10,6%
Usługi dotyczące rynku międzynarodowego (energii)	1 439	4%	-	-	1 439	-
Leasing, najem i eksploatacja samochodów	469	1%	365	1%	104	28,5%
Usługi transportowe	91	0%	121	0%	(30)	-24,6%
Promocja, edukacja i rozwój rynku	3 607	11%	2 865	11%	743	25,9%
Wspieranie płynności rynku	408	1%	354	1%	54	15,3%
Doradztwo (w tym: usługi audytorskie, obsługa prawna, doradztwo biznesowe)	3 884	12%	2 329	9%	1 555	66,8%
Serwisy informacyjne	760	2%	585	2%	175	29,9%
Szkolenia	245	1%	307	1%	(62)	-20,2%
Opłaty pocztowe	71	0%	59	0%	12	20,3%
Opłaty bankowe	98	0%	109	0%	(11)	-10,1%
Tłumaczenia	254	1%	179	1%	75	41,9%
Pozostałe	702	2%	574	2%	128	22,3%
Razem	32 847	100%	25 409	100%	7 439	29,3%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

Wzrost kosztów usług obcych w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego 2016 roku wynika w głównej mierze ze wzrostu m.in. następujących kosztów:

1/ utrzymania infrastruktury – wzrost o 1,7 mln zł, co wynika ze wzrostu kosztów tych w GPW o 0,6 mln zł w związku z usługami serwisowymi dla urządzeń serwerowych zakupionych w II kwartale 2016 roku, ze wzrostu kosztów tego rodzaju w TGE o 1,2 mln zł, wzrostu kosztów w IRGiT o 0,3 mln zł w związku z wdrożeniem nowego systemu rozliczeniowego oraz spadkiem kosztów w BondSpot o 0,1 mln zł.

2/ modyfikacji oprogramowania – wzrost kosztu o 2,0 mln zł, który w głównej mierze wynika z wystąpienia kosztów kolejnego etapu prac w ramach implementacji MIFID II do systemu tradingowego UTP,

3/ usług dotyczących rynku międzynarodowego – wzrost o 1,4 mln zł, który dotyczy spółki zależnej TGE i wiąże się z uczestnictwem TGE w projektach międzynarodowych dotyczących rynku energii elektrycznej,

4/ doradztwa – wzrost o 1,6 mln zł, co w głównej mierze wynika ze wzrostu tego rodzaju kosztu w TGE w związku z analizą kwestii dotyczących zaległego podatku VAT oraz z uzyskaniem przez IRGiT statusu CCP.

Inne koszty operacyjne

Inne koszty operacyjne w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 3,8 mln zł i ukształtowały się na tym samym poziomie jak w porównywalnym okresie 2016 roku. Na kwotę kosztów w bieżącym okresie składały się w głównej mierze koszty zużycia materiałów i energii w kwocie 2,3 mln zł, składki członkowskie na organizacje branżowe 0,5 mln zł, ubezpieczenia 0,2 mln zł oraz podróże służbowe 0,6 mln zł, wyjazdy na konferencje 0,2 mln zł.

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY

Pozostałe przychody Grupy w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 2,1 mln zł, w porównaniu do 0,8 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2016 roku. Na pozostałe przychody składają się otrzymane odszkodowania, zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odwrócenie odpisów aktualizujących należności, które stanowiły największą kwotę tj. 1,6 mln zł wynikające ze spłaty przez kontrahentów TGE faktur korygujących podatek VAT w stopniu wyższym niż przewidywano.

Pozostałe koszty Grupy w okresie pierwszych 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 5,6 mln zł, w porównaniu do 1,0 mln zł w porównywalnym okresie 2016 r. Na pozostałe koszty składają się przekazane darowizny, strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odpisy aktualizujące należności oraz rezerwy na odszkodowania. W bieżącym okresie koszty z tytułu przekazanych darowizn wyniosły 3,4 mln zł, a w tym GPW przekazała 3,0 mln zł dla Polskiej Fundacji Narodowej, 350 tys. zł dla Fundacji GPW, 25 tys. zł dla Fundacji Wolność i Demokracja. Ponadto wzrost kosztów wystąpił z uwagi na wyższe odpisy na należności (0,6 mln zł) oraz korektę VAT w TGE na kwotę 0,9 mln zł naliczonego w związku ze zmianą współczynnika sprzedaży opodatkowanej.

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe Grupy w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniosły 4,3 mln zł, natomiast w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku wyniosły 10,6 mln zł i były niższe o 6,4 mln zł. Na przychody z działalności finansowej składają się głównie odsetki z tytułu lokat bankowych, odsetki od udzielonych pożyczek, nadwyżka dodatnich różnic kursowych oraz przeszacowanie udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis w wyniku podwyższenia kapitału. W bieżącym okresie odsetki z tytułu lokat bankowych i udzielonych pożyczek wyniosły 4,1 mln zł i były niższe (o 0,6 mln zł) w stosunku do uzyskanych w okresie porównywalnym ubiegłego roku. Natomiast w pierwszych trzech kwartałach ubiegłego roku nastąpiło przeszacowanie udziałów w spółce Aquis, co podwyższało przychody o 5,4 mln zł. W tym roku nie dokonywano przeszacowania tych udziałów.

W 2016 r. Spółka stowarzyszona GPW – Aquis Exchange Limited przeprowadziła kilka emisji podwyższających kapitał, w których GPW nie brała udziału. Na skutek przeprowadzonych transakcji, udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu uległ zmniejszeniu z poziomu 26,33% do poziomu 20,31% na koniec roku 2016. W wyniku emisji nastąpiło zwiększenie aktywów netto Aquis i w całym 2016 roku GPW rozpoznała zysk w kwocie 5,8 mln zł, który został wykazany w przychodach finansowych.

Łączne **koszty finansowe** Grupy za 9 miesięcy 2017 r. wyniosły 8,7 mln zł w porównaniu do 8,9 mln zł w porównywalnym okresie 2016 roku, co oznacza spadek o 0,2 mln zł.

Spadek kosztów finansowych w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku jest rezultatem ujęcia w kosztach, w wyniku przeprowadzenia korekty danych za 2016 rok, odsetek od zaległego podatku VAT w TGE za lata 2011 – 2016.

Ponadto w I półroczu 2017 roku w kosztach finansowych ujęto 3,8 mln zł dodatkowych odsetek naliczonych przez organ skarbowy w związku z korektą VAT, wynikającej ze zmiany dotychczasowych zasad opodatkowania usług świadczonych przez TGE.

TGE 15 marca 2017 r. złożyła korekty deklaracji VAT i zapłaciła 68,3 mln zł zaległości podatkowych i odsetki w kwocie 10,7 mln zł, czyli łącznie 79 mln zł. Z tej kwoty koszty odsetek w wysokości 0,8 mln zł obciążą wynik I kwartału 2017 roku. W celu realizacji płatności TGE zaciągnęła kredyt z Banku DNB Polska na kwotę 60 mln zł. Oprocentowanie kredytu wynosi WIBOR 1M plus marża w wysokości 1,4%. Całkowita spłata kredytu nastąpi do marca 2018 r. GPW natomiast podjęła decyzję o udzieleniu pożyczki dla TGE na 10 mln zł, na analogicznych warunkach jak kredyt z banku DNB Polska.

W kwietniu 2017 r. Naczelnik Drugiego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego wystąpił o zapłatę dodatkowej kwoty 3,8 mln zł wynikającej z korekty wysokości odsetek zastosowanych przez TGE do zobowiązań podatkowych z lat poprzednich. Obniżone odsetki od zaległości podatkowych nie przysługują wtedy kiedy korekta VAT wynika z prowadzonego przez organy skarbowe postępowania sprawdzającego. TGE niezwłocznie zapłaciła 3,8 mln zł. W opinii TGE korekta i zapłata podatku VAT 15 marca 2017 r. wraz z odsetkami nie wynikała z prowadzonych przez organy skarbowe czynności sprawdzających. TGE weszła w spór z organem podatkowym w celu odzyskania nadpłaconej kwoty odsetek i złożyła zażalenie.

W wyniku złożonego zażalenia Spółka otrzymała pozytywną decyzję potwierdzającą stanowisko Spółki. W związku z tym dokonano wyksięgowania dodatkowej kwoty odsetek w wysokości 3,8 mln zł z kosztów finansowych, co spowodowało zmniejszenie kosztów finansowych w stosunku do stanu na koniec I półrocza 2017 r. (koszty finansowe wyniosły wówczas 10,0 mln zł) jak i w stosunku do okresu porównywalnego 2016 r.

Pomijając jednorazowe koszty związane z zapłatą odsetek od zaległości podatkowych VAT w TGE znaczącą pozycję kosztów finansowych w Grupie GPW stanowią odsetki od wyemitowanych obligacji przez GPW, które kształtują się na poziomie 5,4 mln zł wobec 5,7 mln zł za porównywalny okres ubiegłego roku.

W I kwartale 2017 roku tj. 2 stycznia nastąpił całkowity wykup obligacji serii A i B wyemitowanych w grudniu 2011 r. i lutym 2012 r. o łącznej wartości nominalnej równej 245,0 mln zł. Termin wykupu obligacji przypadał na 2 stycznia 2017 r. Obligacje oprocentowane były wg zmiennej stopy procentowej WIBOR 6M + 1,17%, okresy płatności odsetek były półroczne. W 2015 roku nastąpił jednak częściowy wcześniejszy wykup obligacji serii A i B. W dniach 6-12 października 2015 r. zostały nabyte 1 245 163 obligacje, których łączna wartość nabycia wyniosła 126 010 495,60 zł. Przedterminowy wykup obligacji serii A i B został realizowany ze środków pozyskanych przez GPW w wyniku emisji obligacji serii C.

Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19% w skali roku.

Natomiast 13 października 2016 r., w związku ze zbliżającym się wykupem obligacji serii A i B, Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1.200.000 sztuk obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 120,0 mln zł. Decyzja o emisji zakładała wyemitowanie obligacji w dwóch seriach: serii D o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 60 mln zł i serii E również o wartości nieprzekraczającej 60 mln zł. Wyemitowane obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określanej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży. Marża dla obligacji serii D i E została ustalona na poziomie 0,95%. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu obligacji serii D i E będzie przypadał 31 stycznia 2022 r.

Proces emisji obligacji serii D i E rozpoczął się w 2016 roku, jednakże rejestracja wyemitowanych papierów nastąpiła w styczniu 2017 roku. Z tego też względu zobowiązanie z tytułu emisji obligacji serii D i E zostało rozpoznane i ujęte w księgach w styczniu 2017 roku.

Oprocentowanie obligacji serii D i E w I okresie odsetkowym tzn. w styczniu 2017 r. jak i w drugim okresie odsetkowym przypadającym na okres 31.01.2017 – 31.07.2017 wyniosło 2,76%. W III

okresie odsetkowym przypadającym na okres od 31.07.2017 – 31.01.2018 oprocentowanie obligacji wynosi również 2,76%.

Obligacje serii D i E zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym Catalyst prowadzonym przez GPW i ASO Catalyst prowadzonym przez BondSpot.

UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Udział Grupy w zyskach jednostek stowarzyszonych w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniósł 8,1 mln zł w porównaniu do zysku w wysokości 2,3 mln zł zanotowanej w okresie porównywalnym 2016 r.

W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. udział Grupy w zysku **Grupy KDPW** wyniósł 9,8 mln zł, w porównaniu do 5,6 mln zł zysku za trzy kwartały 2016. Na wynik ten wpływ miała również niższa o 1 mln zł opłata na rzecz KNF niż pierwotnie zakładano.

Udział w zysku netto **Centrum Giełdowego** za okres pierwszych 9 miesięcy 2017 r. wyniósł 0,7 mln zł, w porównaniu do 0,3 mln zł w okresie porównywalnym 2016 r. Wahania wyników Centrum Giełdowego w analizowanych okresach są głównie spowodowane różnicami kursowymi oraz terminami i wysokością spłat, zawiązanych z posiadanym przez spółkę kredytem denominowanym w USD.

W okresie 9 miesięcy 2017 r. udział Grupy w stracie **Aquis Exchange Ltd** wyniósł 2,4 mln zł, w porównaniu do 3,6 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2016 r.

Ze względu na emisję nowych transzy akcji w 2016 r., w której GPW nie brała udziału, udział GPW w liczbie akcji spółki Aquis spadł z poziomu 31,01% na dzień 31 grudnia 2015 r. do poziomu 22,99%, na dzień 31 grudnia 2016 r. Jednocześnie udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu spadł z poziomu 26,33% do poziomu 20,31%. W pierwszych trzech kwartałach 2017 roku spółka Aquis nie przeprowadzała kolejnych emisji.

Tabela 21: Zyski/straty jednostek stowarzyszonych

w tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Grupa KDPW S.A.	29 302	17 479	11 823	67,6%
Centrum Giełdowe S.A.	3 005	1 107	1 898	171,6%
Aquis Exchange Ltd	(11 635)	(14 638)	3 003	-20,5%
Razem	20 673	3 948	16 725	423,7%

Źródło: Spółka

Tabela 22: Udział GPW w wyniku jednostek stowarzyszonych

w tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2017 vs 9M 2016)	Dynamika (%) (9M 2017 vs 9M 2016)
	30 września 2017	30 września 2016		
Grupa KDPW S.A.	9 768	5 581	4 187	75,0%
Centrum Giełdowe S.A.	745	274	471	171,6%
Aquis Exchange Ltd	(2 363)	(3 573)	1 210	-33,9%
Razem	8 149	2 282	5 867	257,1%

Źródło: Spółka

PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy Grupy za trzy kwartały 2017 r. wyniósł 26,5 mln zł, w stosunku do 22,4 mln zł w porównywalnym okresie 2016 r. **Efektywna stawka** podatkowa w analizowanych okresach wyniosła odpowiednio: 18,5% i 18,6% wobec 19-procentowej stawki podatku dochodowego w Polsce.

Podatek dochodowy **zapłacony** przez Grupę w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. wyniósł 40,2 mln zł w porównaniu do 16,8 mln zł zapłaconych w porównywalnym okresie 2016 roku. Zapłacona wyższa kwota podatku wynika z rozliczenia podatku dochodowego za 2016 rok.

28 września 2016 r. spółki: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Towarowa Giełda Energii S.A., BondSpot S.A. oraz GPW Centrum Usług S.A. zawarły, w formie aktu notarialnego, umowę o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej GPW S.A. („PGK GPW”, „PGK”) na okres 3 lat, tzn. od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.

Spółki tworzące PGK na mocy przepisów Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych tracą odrębność podmiotową dla celów rozliczeń CIT i otrzymują status jednego podatnika. Dochód takiego podatnika ustalany jest poprzez wykazanie nadwyżki sum dochodów spółek wchodzących w skład PGK nad sumą poniesionych strat.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową, jest podmiotem odpowiedzialnym za kalkulację i wpłacanie kwartalnych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Pomimo zaprzestania odrębnego rozliczania podatku dochodowego przez spółki wchodzące w skład PGK, są one w dalszym ciągu zobligowane do samodzielnego rozliczania np. podatku od towarów i usług, czy też podatków lokalnych.

V. Czynniki i zdarzenia nietypowe

SYSTEM FINANSOWANIA NADZORU NAD RYNKIEM KAPITAŁOWYM

Od 1 stycznia 2016 r. wszedł w życie zmieniony system naliczania opłat na rzecz KNF. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez GK GPW znacząco spadła. W 2016 r. opłata na rzecz KNF została obniżona do kwoty 9,1 mln zł w stosunku do 2015 r., kiedy to koszty te wyniosły 22,0 mln zł, natomiast w 2017 roku opłaty te wyniosły 5,6 mln zł dla całej Grupy.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz biorąc pod uwagę zapisy interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. Do końca 2015 roku GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Zgodnie z zapisami interpretacji KIMSF 21 jednostka powinna rozpoznać w całości zobowiązanie z tytułu opłat na rzecz KNF w dacie zdarzenia obligującego. Zdarzeniem obligującym jest fakt prowadzenia działalności podlegającej opłatom na rzecz KNF na dzień 1 stycznia każdego roku. W związku z tym szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciążać będzie wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału danego roku.

Natomiast do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty, wyliczą ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

W związku z opisanymi zmianami dotyczącymi opłat na rzecz KNF z tytułu nadzoru i sposobem ich wyliczenia, wysokość opłaty w poszczególnych latach może różnić się co pokazują wysokości tych opłat wnoszonych w latach 2016 i 2017. W 2016 roku opłata na rzecz KNF dla całej Grupy wyniosła 9,1 mln zł, natomiast w 2017 roku 5,6 mln zł, co ma wpływ na wynik Grupy Kapitałowej w danym roku.

Organizacja fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR przez GPW

Od 30 czerwca 2017 roku Grupa GPW poprzez spółkę zależną GPW Benchmark poszerzyła zakres świadczonych usług poprzez przejście od ACI Polska Stowarzyszenia Rynków Finansowych funkcji organizatora fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR, a także zadań agenta kalkulacyjnego, wykonywanych poprzednio przez Thomson Reuters. Następnie będzie ubiegać się o zezwolenie na pełnienie funkcji administratora w rozumieniu Rozporządzenia 2016/1011.

Decyzja o przejściu przez GPW funkcji organizatora fixingu stawek referencyjnych nastąpiła w związku z ofertą, którą Giełda otrzymała od Stowarzyszenia ACI Polska. Rezygnacja ACI Polska z pełnienia funkcji organizatora jest wynikiem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego, które wejdzie w życie z początkiem 2018 r. Rozporządzenie to definiuje trzy podstawowe kategorie wskaźników i w zależności od jego przynależności, nakłada wymogi na podmiot obliczający dany wskaźnik. W związku z wejściem w życie ww. Rozporządzenia, Stowarzyszenie ACI Polska uznało, iż nie będzie w stanie spełnić jego wymogów, tym samym zwróciło się do GPW z ofertą przekazania organizacji fixingu stawek WIBID i WIBOR. GPW w wyniku przeprowadzonych analiz zdecydowała o przyjęciu oferty ACI Polska.

Proces przejścia ma charakter etapowy, na który składają się: rozpoczęcie organizacji fixingu co właśnie nastąpiło 30 czerwca br., uzyskanie zezwolenia na pełnienie funkcji administratora oraz przegląd metodyki stawek.

Decyzja Giełdy o przejęciu organizacji fixingu stawek WIBID i WIBOR jest ważnym wydarzeniem w odniesieniu do prowadzonej dotychczas działalności. GPW, która dotychczas skupiała się na obrocie instrumentami rynku kapitałowego i towarowego, rozszerza swoją działalność o usługi z zakresu rynku finansowego.

Proces przejęcia organizacji fixingu stawek referencyjnych realizowany jest przez GPW we współpracy z bankami - uczestnikami fixingu. Ma to szczególne znaczenie z punktu widzenia roli, jaką banki pełnią w tym procesie oraz zakresu wykorzystania stawek referencyjnych w działalności prowadzonej przez banki.

VI. Struktura aktywów i pasywów Grupy

Suma bilansowa Grupy wyniosła 1.108,3 mln zł na koniec 30 września 2017 r. co oznacza nieco niższy poziom do wartości sumy bilansowej na koniec września 2016 r. (1.109,6 mln zł).

AKTYWA

Aktywa trwałe Grupy na 30 września 2017 r. osiągnęły poziom 594,8 mln zł w porównaniu do 597,3 mln zł na 31 grudnia 2016 r. oraz 584,7 mln zł na 30 września 2016 r. Tym samym, stanowiły one odpowiednio 53%, 52% oraz 53% aktywów ogółem na koniec badanych okresów.

Aktywa obrotowe Grupy na koniec III kwartału 2017 r. wyniosły 513,5 mln zł, w porównaniu do 560,6 mln zł na koniec 2016 r. oraz 524,9 mln zł na koniec III kwartału 2016 r. Tym samym stanowiły one odpowiednio: 47%, 48% oraz 47% aktywów ogółem.

Na koniec III kwartału 2017 r. zmniejszeniu uległy należności handlowe zarówno w stosunku do stanu z końca roku 2016 jak i 30 września 2016 r. Zmniejszenie stanu należności wynika po części ze spłaty należności wynikających z wystawienia faktur korygujących podatek VAT w TGE w związku ze zmianą zasad opodatkowania niektórych usług świadczonych przez spółkę TGE. Należność z tytułu skorygowanego VAT wynosiła 69,7 mln zł. Na dzień 30 września 2017 roku spłacono 67,1 mln zł, co stanowi 96,24% wszystkich należności wynikających z tytułu korekty podatku VAT. Szczegóły dotyczące zmiany zasad opodatkowania podatkiem VAT usług świadczonych przez TGE zostały przedstawione w *Skróconym Śródrocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu finansowym GK GPW za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.* w Rozdziale V Nota 18. Środki pieniężne ukształtowały się na zbliżonym poziomie w stosunku do stanu z końca 2016 roku w głównej mierze ze względu na wypłatę w lipcu br. dywidendy za 2016 rok przez GPW.

Tabela 23: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (aktywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2017	%	31 grudnia 2016	%	30 września 2016	%
Aktywa trwałe	594 774	53%	597 287	52%	584 694	53%
Rzeczowe aktywa trwałe	112 036	10%	119 130	10%	119 554	11%
Wartości niematerialne	268 916	24%	273 815	24%	262 401	24%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	205 221	19%	197 231	17%	196 025	18%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 796	0%	1 809	0%	1 749	0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	280	0%	288	0%	288	0%
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	6 525	1%	5 014	0%	4 677	0%
Aktywa obrotowe	513 493	47%	560 561	48%	524 879	47%
Zapasy	54	0%	57	0%	67	0%
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	95	0%	428	0%	300	0%
Należności handlowe oraz pozostałe należności	63 768	6%	113 262	10%	100 579	9%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	449 576	41%	446 814	39%	423 933	38%
Aktywa razem	1 108 267	100%	1 157 848	100%	1 109 573	100%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PASYWA

Kapitał własny Grupy na koniec III kwartału 2017 r. osiągnął poziom 771,6 mln zł w porównaniu z 745,3 mln zł na koniec 2016 r. oraz 712,3 mln zł na koniec III kwartału 2016 r. Stanowił on tym samym odpowiednio 70%, 64% oraz 64% pasywów ogółem Grupy.

Zobowiązania długoterminowe Grupy wyniosły 260,4 mln zł na koniec III kwartału 2017 r., 143,4 mln zł na koniec IV kwartału 2016 r. oraz 137,5 mln zł na koniec III kwartału 2016 r., stanowiąc tym samym odpowiednio: 24%, 12% oraz 12% pasywów ogółem Grupy. Zobowiązania długoterminowe Grupy stanowią głównie zobowiązania GPW z tytułu emisji obligacji. Wzrost zobowiązań długoterminowych w stosunku do końca 2016 r. wynika z wyemitowania nowych serii obligacji z terminem wykupu do roku 2022. Na koniec września 2017 roku wystąpiły rozliczenia międzyokresowe długoterminowe w kwocie 6,0 mln zł, które wystąpiły już na koniec roku 2016, natomiast nie miały miejsca na koniec września 2016. Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe dotyczą rozliczenia otrzymanej przez spółkę TGE dotacji w ramach projektu PCR o wartości bilansowej na dzień 30 września 2017 r. w kwocie 6 267 tys. zł., z czego kwota 5 996 tys. zł jest prezentowana jako długoterminowa, a kwota 271 tys. zł jako krótkoterminowa.

Zobowiązania krótkoterminowe Grupy wyniosły na koniec III kwartału 2017 r. 76,2 mln zł, w porównaniu do 269,2 mln zł na koniec 2016 r. oraz 259,7 mln zł na koniec III kwartału 2016 r., stanowiąc tym samym odpowiednio 7%, 23% oraz 23% pasywów ogółem Grupy.

W stosunku do końca poprzedniego roku, spadły zobowiązania z tytułu emisji obligacji w wyniku wykupu dnia 2 stycznia 2017 r. emisji obligacji serii A i B. Pojawiło się natomiast zobowiązanie z tytułu kredytów i pożyczek, co wynika z zaciągnięcia kredytu przez TGE na spłatę zobowiązań związanych z podatkiem VAT. Z tym, że na koniec III kwartału br. zobowiązanie to wyniosło 20 mln zł wobec zaciągniętego w I kwartale zobowiązania w banku na kwotę 60 mln zł. 2/3 zobowiązania zostało już spłacone przez TGE.

Wzrosły natomiast w stosunku do końca roku 2016 rozliczenia międzyokresowe związane w głównej mierze z opłatami rocznymi od emitentów księgowanymi w pierwszym kwartale roku, a następnie rozliczonymi w czasie.

Na koniec III kwartału 2017 roku spadły zarówno w stosunku do końca roku 2016 jak i w stosunku do końca okresu porównywalnego ubiegłego roku, pozostałe zobowiązania krótkoterminowe. Na 30 września br. zobowiązania te wyniosły 16,9 mln zł wobec 108,1 mln zł na koniec 2016 roku. Na koniec III kwartału zobowiązania te wynikały w głównej mierze z bieżących zobowiązań z tytułu VAT oraz ze zobowiązań inwestycyjnych Grupy. W okresach wcześniejszych wysoki poziom pozostałych zobowiązań wynikał z korekty VAT w TGE, które zostały spłacone 15 marca 2017 r. w łącznej kwocie 79,0 mln zł.

Tabela 24: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (pasywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2017	%	31 grudnia 2016	%	30 września 2016	%
Kapitał własny	771 612	70%	745 252	64%	712 325	64%
Kapitał podstawowy	63 865	6%	63 865	6%	63 865	6%
Pozostałe kapitały	1 128	0%	1 184	0%	1 537	0%
Zyski zatrzymane	706 058	64%	679 678	59%	646 411	58%
Udziały niekontrolujące	561	0%	525	0%	512	0%
Zobowiązania długoterminowe	260 449	24%	143 422	12%	137 504	12%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 475	22%	123 459	11%	123 733	11%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 468	0%	1 832	0%	2 254	0%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	0%	32	0%	48	0%
Rozliczenia międzyokresowe	5 996	1%	6 200	1%	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 286	1%	9 675	1%	9 245	1%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	0%	2 224	0%	2 224	0%
Zobowiązania krótkoterminowe	76 206	7%	269 174	23%	259 744	23%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 100	0%	122 882	11%	123 002	11%
Zobowiązania handlowe	6 169	1%	6 387	1%	2 841	0%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	10 515	1%	8 114	1%	8 872	1%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	48	0%	62	0%	61	0%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	4 587	0%	16 154	1%	11 911	1%
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	20 021	2%	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	15 641	1%	7 144	1%	11 630	1%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	191	0%	333	0%	179	0%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	16 934	2%	108 098	9%	101 248	9%
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 108 267	100%	1 157 848	100%	1 109 573	100%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE

W pierwszych 9 miesiącach 2017 r. Grupa uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z **działalności operacyjnej** o wartości 93,7 mln zł, w porównaniu do dodatnich przepływów w wysokości 169,0 mln zł na koniec III kwartału 2016. Na dodatni poziom przepływów z działalności operacyjnej w pierwszych dziewięciu miesiącach 2017 r. wpływ miały przede wszystkim dodatni wynik netto, zmniejszenie stanu należności oraz zwiększenie stanu rozliczeń międzyokresowych.

Przepływy z **działalności inwestycyjnej** w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. były ujemne o wartości równej 13,1 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w wysokości 2,9 mln zł za okres 9 miesięcy ubiegłego roku. Ujemne przepływy wynikają z nabycia rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 6,9 mln zł i wartości niematerialnych w kwocie 10,3 mln zł.

W okresie 9 miesięcy 2017 r. przepływy z **działalności finansowej** osiągnęły ujemną wartość wynoszącą 77,6 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w kwocie 102,9 mln zł w porównywalnym okresie 2016 r. O ujemnych przepływach z działalności finansowej zdecydowały: wypłata dywidendy przez GPW dla akcjonariuszy w kwocie 90,2 mln zł w związku z podjęciem uchwały przez ZWZA w dniu 19 czerwca 2017 roku o podziale zysku za 2016 rok, spłata zaciągniętego kredytu przez TGE w kwocie 40 mln zł oraz spłata odsetek od kredytów i obligacji.

Tabela 25: Skonsolidowane przepływy pieniężne

tys. zł	Przepływy za okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2017	30 września 2016
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	93 664	169 036
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(13 077)	(2 868)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(77 614)	(102 934)
Zwiększenie (zmniejszenie) środków pieniężnych netto	2 973	63 234
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	<i>(211)</i>	<i>306</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	446 814	360 393
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	449 576	423 933

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

NAKLADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne Grupy w okresie 9 miesięcy 2017 r. wyniosły łącznie 17,2 mln zł, z czego 6,9 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe, a 10,3 mln zł na wartości niematerialne. Dla porównania, w okresie 9 miesięcy 2016 r. nakłady inwestycyjne Grupy wyniosły łącznie 8,2 mln zł, z czego 5,9 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe, a 2,3 mln zł na wartości niematerialne.

Na dzień 30 września 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 133 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW. Natomiast wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1.275 tys. zł i dotyczyła głównie licencji Microsoft w GPW, oprogramowania do świadczenia usług na rynku energii elektrycznej w InfoEngine oraz wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie”.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 811,0 tys. zł i dotyczyła przebudowy pomieszczeń biurowych w budynku GPW.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 527,0 tys. zł i dotyczyła głównie usług wdrożeniowych systemu finansowo – księgowego – modułu controllingowego oraz wdrożenia systemu obiegu dokumentów w GPW.

Na dzień 30 września 2016 r. wartość przyszłych (zakontraktowanych) zobowiązań inwestycyjnych Grupy dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 499 tys. zł i dotyczyła głównie:

- elektronicznego obiegu dokumentów,
- wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW,

natomiast wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 811 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW.

VII. Analiza wskaźnikowa

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA ORAZ FINANSOWANIA SPÓŁKI

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym zadłużenie Grupy nie stanowiło zagrożenia dla jej działalności oraz zdolności do terminowego wywiązywania się z zobowiązań. Wartość wskaźnika stosunku długu netto do zysku EBITDA pozostała ujemna w porównywanych okresach, z uwagi na poziom środków płynnych GK GPW przewyższających poziom zobowiązań oprocentowanych (wartość netto długu mniejsza od zera). Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego minimalnie zmniejszył się w porównaniu do stanu na koniec września 2016 r. w wyniku spadku wartości zadłużenia w Grupie.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI

Wskaźnik bieżącej płynności na koniec września 2017 r. wynosił 6,7; jego wzrost jest wynikiem zmniejszenia zobowiązań krótkoterminowych w związku z wykupem obligacji serii A i B oraz zmniejszeniem pozostałych zobowiązań krótkoterminowych, których główną wartość stanowiły zobowiązania z tytułu VAT za lata 2011-2016. Zwiększeniu natomiast uległy zobowiązania długoterminowe w wyniku emisji obligacji serii D i E, których termin wykupu przypada na 2022 rok. Wskaźnik bieżącej płynności pozostaje na bezpiecznym poziomie.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji wzrósł w porównaniu do końca września 2016 r. w wyniku obniżenia poziomu kosztów odsetek oraz wzrostu zysku operacyjnego. Grupa wygenerowała wyniki z działalności operacyjnej pozwalające wielokrotnie pokryć bieżące zobowiązania z tytułu emisji obligacji.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

Wskaźniki rentowności są wyższe w porównaniu do końca września 2016 r. w wyniku wzrostu zysków zarówno na poziomie operacyjnym jak i zysku netto.

Tabela 26: Podstawowe wskaźniki Grupy GPW

		Dane na dzień/ za okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2017	30 września 2016
Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania Grupy			
Dług netto / EBITDA (za 12 miesięcy)	1), 2)	(0,9)	(1,0)
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	3)	34,4%	34,7%
Wskaźniki płynności			
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	4)	6,7	2,0
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji	5)	28,5	23,9
Wskaźniki rentowności			
Rentowność EBITDA	6)	61,7%	59,4%
Rentowność operacyjna	7)	53,7%	50,8%
Rentowność netto	8)	44,9%	42,8%
Cost / income	9)	45,0%	49,1%
ROE	10)	20,2%	18,0%
ROA	11)	13,5%	11,7%

1) Dług netto = zobowiązania oprocentowane - środki płynne Grupy GPW (na dzień bilansowy)

2) EBITDA = zysk operacyjny Grupy GPW + amortyzacja (za okres 12 miesięcy; bez uwzględnienia udziału w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych)

3) Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = zobowiązania oprocentowane / kapitał własny (na dzień bilansowy)

4) Wskaźnik bieżącej płynności finansowej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe (na dzień bilansowy)

5) Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji = EBITDA / koszty odsetek z tyt. emisji obligacji (odsetki wypłacone i naliczone za okres 12 miesięcy)

6) Rentowność EBITDA = EBITDA / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

7) Rentowność operacyjna = zysk operacyjny Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

8) Rentowność netto = zysk netto Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

9) Cost / income = koszty działalności operacyjnej Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres miesięcy)

10) ROE = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość kapitału własnego na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

11) ROA = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość aktywów ogółem na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

Źródło: Spółka

VIII. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

Na ceny akcji i wartość obrotów znaczący wpływ mają tendencje krajowe, regionalne i globalne oddziałujące na rynki kapitałowe, co ma wpływ na liczbę i wielkość emisji nowych instrumentów finansowych oraz aktywność inwestorów na GPW. W związku z tym przychody Grupy mają charakter cykliczny.

W zakresie prowadzenia obrotu świadectwami pochodzenia przez TGE występuje pewna sezonowość. Duży wpływ na wielkość obrotów na prowadzonym przez TGE rynku praw majątkowych oraz na aktywność uczestników Rejestru Świadectw Pochodzenia ma obowiązek nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną do odbiorców końcowych, polegający na umarzeniu odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia w stosunku do sprzedanej w danym roku energii elektrycznej. Wielkości procentowe obowiązku umarzenia świadectw pochodzenia zostały ustalone dla poszczególnych lat w stosownych ustawach i rozporządzeniach Ministra Gospodarki.

Zgodnie z obowiązującymi do kwietnia 2015 r. przepisami Ustawy prawo energetyczne obowiązek ten należało realizować do 31 marca roku następującego po roku, za który realizowany jest obowiązek. Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadziła zmiany w zakresie tego terminu, zgodnie z którymi umorzenie zielonych świadectw pochodzenia OZE (względnie uiszczenie opłaty zastępczej), za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r., możliwe było wyłącznie w terminie do 31 marca 2016 r. Natomiast wykonanie tego obowiązku za okres od 4 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. możliwe było w terminie do 30 czerwca 2016 r. W kolejnych latach w całości obowiązek ten jest realizowany do 30 czerwca. W przypadku Kogeneracji (świadectwa czerwone, żółte i fioletowe) obowiązek ten, od 2015 r., także może być realizowany do 30 czerwca danego roku za rok poprzedni (wcześniej do 31 marca). W związku z powyższym obrót w pierwszej części roku jest stosunkowo wyższy w porównaniu do drugiej części roku.

W pierwszym i czwartym kwartale roku zauważalne jest również nasilenie procesu wystawiania świadectw pochodzenia. Świadectwa pochodzenia podlegają następnie obowiązkowemu umorzeniu w terminach wskazanych w stosownych regulacjach dotyczących rynku energii.

Obrót energią na Towarowym Rynku Terminowym prowadzonym przez TGE nie jest rozłożony równomiernie w ciągu roku. Występuje sezonowość polegająca na tym, że w pierwszej części roku obrót jest stosunkowo niższy w porównaniu do drugiej części roku. Wynika to z faktu, że w pierwszej części roku strona podaźowa oczekuje na informacje dotyczące kosztów produkcji energii elektrycznej (w tym kosztów paliwa). Strona popytowa potrzebuje natomiast czasu na określenie swoich potrzeb na kolejny rok wynikających z zapotrzebowania swoich klientów.

IX. Pozostałe informacje

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I AKTYWA WARUNKOWE

Na dzień 30 września 2017 r. w Grupie Kapitałowej GPW nie występowały zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

INFORMACJA O TOCZĄCYCH SIĘ POSTĘPOWANIACH

Zgodnie z najlepszą wiedzą posiadaną przez Spółkę, zarówno w przypadku jednostki dominującej jak i innych spółek Grupy Kapitałowej nie toczą się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W okresie 9 miesięcy 2017 r. GPW oraz jednostki powiązane GPW nie zawierały istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

W styczniu br. TGE udzieliła pożyczki spółce zależnej InfoEngine w wysokości 400 tys. zł na okres do 31 grudnia 2017 roku. Oprocentowanie pożyczki ustalono na poziomie 2%.

W maju 2017 GPW udzieliła pożyczki spółce zależnej TGE w kwocie 10 mln zł na okres do 31 marca 2018. Oprocentowanie udzielonej pożyczki to WIBOR 1M plus marża w wysokości 1,4%.

W czerwcu 2017 roku TGE udzieliła pożyczki spółce InfoEngine w wysokości 835 tys. zł na okres do 30 czerwca 2022 roku. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone na poziomie 3,3%.

UDZIELONE PORĘCZENIA I GWARANCJE

Na dzień 30 września 2017 r. spółka zależna TGE posiada gwarancję bankową w wysokości 7,8 mln EUR, udzieloną na rzecz NordPool przez jeden z banków, z tytułu rozliczeń pomiędzy TGE SA. a NordPool w procesie Marekt Coupling na okres od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r.

Ponadto Grupa nie udzielała i nie otrzymała gwarancji ani poręczeń w okresie pierwszych trzech kwartałów 2017 roku.

WYPŁATA DYWIDENDY

19 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2016 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 90,2 mln zł. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 2,15 zł. Dzień dywidendy ustalono na 19 lipca 2017 r., a dzień wypłaty dywidendy na 2 sierpnia 2017 r.

Dywidenda należna Skarbowi Państwa wyniosła 31,6 mln zł.

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ

Grupa nie przekazywała do publicznej wiadomości prognoz wyników na 2017 r.

ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM, KTÓRE MOGĄ ZNACZNIE WPŁYNAĆ NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE EMITENTA

Po dniu bilansowym nie nastąpiły inne wydarzenia, które mogłyby znacznie wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta.

CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU

- regulacje Markets in Financial Instruments Directive II (MiFID II) opracowane przez Komisję Europejską, które nakładają na instytucje finansowe nowe wymogi. Dostosowanie systemu transakcyjnego i działalności GK GPW do ww. regulacji będzie skutkowało poniesieniem pewnych dodatkowych nakładów inwestycyjnych i kosztów operacyjnych w 2017.
- 5 października 2015 Turquoise, wielostronna platforma obrotu (MTF) z siedzibą w Londynie zaoferowała swoim klientom możliwość obrotu akcjami polskich spółek z indeksu WIG30. Nie można wykluczyć, że niektórzy inwestorzy będą obracać akcjami polskich spółek na Turquoise.
- rozpoczęcie obrotu na finansowym rynku towarowym co przekłada się na wzrost kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych i powinno się przełożyć na stopniowy wzrost przychodów.
- utworzenie rynku instrumentów finansowych w TGE, które wymagać będzie od IRGiT uzyskania statusu tzw. centralnego kontrahenta (CCP). Rozporządzenie Komisji Europejskiej dotyczące instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR) nakłada na IRGiT obowiązki co do wysokości kapitałów własnych.
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadza, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Ustawa daje możliwość podmiotom objętym dotychczasowym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji, co miałyby niekorzystny wpływ na wolumeny na Rynku Praw Majątkowych oraz w Rejestrze Świadectw Pochodzenia. Ustawa ponadto zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o tzw. dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego, co może istotnie ograniczyć liczbę wystawianych przez RŚP praw majątkowych do zielonych świadectw pochodzenia. Ponadto, Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, obowiązek "publicznej" sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej. Z upływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym formalnym obowiązkiem.

INNE ISTOTNE INFORMACJE

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

4 stycznia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy GPW podjęło uchwałę w sprawie odwołania Małgorzaty Zaleskiej ze stanowiska Prezesa Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych. W dniu 14 marca 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy polegającą na odwołaniu Pani Małgorzaty Zaleskiej, Prezesa Zarządu GPW, ze składu Zarządu Spółki.

4 stycznia 2017 r. na wniosek Skarbu Państwa, akcjonariusza reprezentującego 35,00% kapitału zakładowego Spółki, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie powołania Pana Rafała Antczaka na stanowisko Prezesa Zarządu Giełdy.

W dniu 13 marca 2017 r. GPW otrzymała pismo od Pana Rafała Antczaka informujące o jego rezygnacji z funkcji Prezesa Zarządu GPW z powodów osobistych.

Na posiedzeniu w dniu 14 marca 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy polegającą na powołaniu Pana Jacka Fotka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Giełdy. Pan Jacek Fotek został powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Giełdy przez Radę Nadzorczą w dniu 16 grudnia 2016 r.

W dniu 15 marca 2017 r. Rada Nadzorcza GPW podjęła uchwałę, na mocy której Pan Jarosław Grzywiński, Członek Rady Nadzorczej Giełdy, został oddelegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu GPW, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące począwszy od 15 marca 2017 r.

W dniu 22 marca 2017 r. Pan Paweł Dziekoński, Wiceprezes Zarządu GPW, złożył rezygnację z pełnionej funkcji.

Rada Nadzorcza GPW na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2017 r. podjęła decyzję w sprawie powołania Pana Jarosława Grzywińskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Giełdy. Powyższa decyzja wejdzie w życie pod warunkiem udzielenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na dokonanie zmian w składzie Zarządu Giełdy. Na dzień zatwierdzenia niniejszego Raportu Spółka nie otrzymała decyzji KNF.

W dniu 19 czerwca 2017 r. Walne Zgromadzenie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie powołania Pana Marka Dietla na stanowisko Prezesa Zarządu Giełdy. W dniu 27 września 2017 r. Spółka otrzymała decyzję KNF w sprawie wyrażenia zgody na objęcie stanowiska Prezesa Zarządu Giełdy przez Pana Marka Dietla.

W ocenie Spółki, w pierwszych 9 miesiącach 2017 r. nie wystąpiły inne, poza wymienionymi w niniejszym Raporcie, istotne zdarzenia i okoliczności, które byłyby istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i możliwości realizacji zobowiązań przez Spółkę lub Grupę.

X. Kwartalna informacja finansowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za III kwartał 2017 r.

Przy sporządzaniu kwartalnej informacji finansowej o Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zastosowano identyczne zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 r. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. nie wystąpiły inne istotne zmiany wielkości szacunkowych, w tym korekt z tytułu rezerw, rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w MSSF oraz nie dokonano istotnych odpisów aktualizujących wartość składników aktywów. W ww. okresie Spółka i jednostki od niej zależne nie zawarły jednej lub wielu istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe ani nie udzieliły poręczeń kredytu, oprócz poręczenia i pożyczki opisanych w punkcie IX.

Tabela 27: Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów (tys. zł)

	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiące zakończony 30.09.2016	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesiące zakończony 30.09.2016
Przychody ze sprzedaży	152 142	127 825	47 690	44 608
Koszty działalności operacyjnej	75 902	73 458	21 871	18 580
Pozostałe przychody	818	252	317	63
Pozostałe koszty	4 559	914	382	343
Zysk z działalności operacyjnej	72 500	53 705	25 755	25 748
Przychody finansowe	4 195	65 069	893	60 092
Koszty finansowe	6 625	6 034	1 933	2 023
Zysk przed opodatkowaniem	70 070	112 739	24 715	83 817
Podatek dochodowy	13 717	9 881	4 751	4 655
Zysk netto za okres	56 353	102 858	19 964	79 161
Pozostałe całkowite dochody:				
<i>Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych</i>	-	163	-	-
Pozycje, które mogą być przeniesione na zyski lub straty	-	163	-	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	-	163	-	-
Całkowite dochody razem	56 353	103 022	19 964	79 161
Podstawowy/ rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	1,34	2,45	0,48	1,89

Źródło: Spółka

Tabela 28: Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)

AKTYWA	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016
Aktywa trwałe	464 296	472 942	463 407
Rzeczowe aktywa trwałe	96 672	101 034	91 303
Wartości niematerialne	69 807	75 918	76 079
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	36 959	36 959	36 959
Inwestycje w jednostkach zależnych	254 985	254 985	254 984
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	280	288	287
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 593	3 758	3 795
Aktywa obrotowe	259 360	291 788	283 451
Zapasy	54	58	62
Należności handlowe oraz pozostałe należności	33 964	23 941	24 296
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	10 123	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	215 219	267 789	259 094
AKTYWA RAZEM	723 656	764 730	746 859
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016
Kapitał własny	438 216	472 102	458 849
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	(114)	(114)	(141)
Zyski zatrzymane	374 465	408 351	395 124
Zobowiązania długoterminowe	253 802	136 794	136 199
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 475	123 459	123 733
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	837	1 435	1 187
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 266	9 676	9 055
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	2 224	2 224
Zobowiązania krótkoterminowe	31 638	155 834	151 812
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 100	122 882	123 003
Zobowiązania handlowe	4 040	4 297	1 511
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6 779	6 490	4 924
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	4 226	14 445	11 473
Rozliczenia międzyokresowe	9 972	1 712	9 151
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	190	317	-
Pozostałe zobowiązania	4 331	5 691	1 748
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	723 656	764 730	746 859

Źródło: Spółka

Tabela 29: Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (tys. zł)

	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2017	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2016
A Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej:	56 615	67 797
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	91 390	71 224
Podatek dochodowy (zapłacony)/ zwrócony	(34 775)	(3 427)
B Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:	(12 586)	58 256
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(4 623)	(4 224)
Nabycie wartości niematerialnych	(2 749)	(2 347)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	718	51
Udzielone pożyczki	(10 000)	-
Odsetki otrzymane	2 800	3 186
Dywidendy otrzymane	1 266	61 590
Pozostałe	2	-
C Przepływy pieniężne z działalności finansowej:	(96 387)	(102 825)
Wypłata dywidendy	(90 190)	(99 054)
Wypłata odsetek	(5 642)	(3 771)
Wpływy z tytułu emisji obligacji	119 929	-
Wykup wyemitowanych obligacji	(120 484)	-
D (Zmniejszenie) / zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(52 358)	23 228
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	(211)	306
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	267 789	235 560
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	215 219	259 094

Źródło: Spółka

Tabela 30: Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (tys. zł)

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki			Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	(304)	391 320	454 881
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	-	102 858	102 858
Inne całkowite dochody	-	163	-	163
Suma całkowitych dochodów ujętych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	163	102 858	103 021
Stan na 30 września 2016 r. (niebadane)	63 865	(141)	395 124	458 849
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	(304)	391 320	454 881
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	-	-	116 085	116 085
Inne całkowite dochody	-	189	-	189
Suma całkowitych dochodów ujętych za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	-	189	116 085	116 274
Stan na 31 grudnia 2016 r.	63 865	(114)	408 351	472 102
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.	63 865	(114)	408 351	472 102
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.	-	-	56 353	56 353
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.	-	-	56 353	56 353
Stan na 30 września 2017 r. (niebadane)	63 865	(114)	374 465	438 216

Źródło: Spółka

XI. Załączniki

Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres
dziesięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 r. oraz raport z
przebiegu niezależnego biegłego rewidenta

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa, Polska
Tel. +48 (22) 528 11 00
Faks +48 (22) 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

**RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
Z PRZEGLĄDU ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
OBEJMUJĄCEGO OKRES
OD 1 STYCZNIA 2017 ROKU DO 30 WRZEŚNIA 2017 ROKU**

Dla Akcjonariuszy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy przegląd załączonego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., której jednostka dominująca ma siedzibę w Warszawie, ul. Książęca 4, sporządzonego na dzień 30 września 2017 roku („skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”), na które składają się:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2017 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okresy trzech oraz dziewięciu miesięcy kończące się 30 września 2017 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2017 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2017 roku, oraz
- noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kierownik jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską. Naszym zadaniem było przedstawienie wniosku na temat tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o przeprowadzony przegląd.

Zakres przeglądu

Przeгляд przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Krajowego Standardu Rewizji Finansowej 2410 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Przeglądu 2410 *Przeгляд śródrocznych informacji finansowych przeprowadzany przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki* przyjętego uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. Przeгляд śródrocznego sprawozdania finansowego obejmuje wykorzystanie informacji uzyskanych w szczególności od osób odpowiedzialnych za finanse i księgowość jednostki oraz zastosowanie procedur analitycznych i innych procedur przeglądu. Zakres przeglądu istotnie różni się od zakresu badania zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej oraz Międzynarodowymi Standardami Badania i nie pozwala nam na uzyskanie pewności, że zidentyfikowaliśmy wszystkie istotne zagadnienia, które mogłyby zostać zidentyfikowane w przypadku badania. W związku z powyższym nie wyrażamy opinii z badania o załączonym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wniosek

Przeprowadzony przez nas przeгляд nie wykazał niczego, co pozwalałoby sądzić, iż załączone skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. na dzień 30 września 2017 roku nie zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
nr ewidencyjny 3546
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa

Mirosław Matusik
Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 90048
Komandytariusz, Pełnomocnik

26 października 2017 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe

**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.

---

październik 2017 r.

SPIS TREŚCI

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	2
II.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
IV.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
V.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
	1. INFORMACJE OGÓLNE	9
	2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	10
	3. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	13
	4. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	13
	5. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH.....	14
	6. NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	15
	7. REZERWY I ODPISY AKTUALIZUJĄCE AKTYWA	15
	8. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	15
	9. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI.....	16
	10. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PASYWÓW	17
	11. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	17
	12. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK I KREDYTÓW	17
	13. PODATEK DOCHODOWY	18
	14. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	19
	15. DYWIDENDA	21
	16. SEZONOWOŚĆ	21
	17. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	21
	18. INFORMACJA O ZMIANIE ZASAD OPODATKOWANIA PODATKIEM VAT USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZALEŻNĄ TGE.....	27
	19. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	29

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2017 r. (niebadane)	31 grudnia 2016 r.
Aktywa trwałe		594 774	597 287
Rzeczowe aktywa trwałe	3	112 036	119 130
Wartości niematerialne	4	268 916	273 815
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	5	205 221	197 231
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 796	1 809
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		280	288
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		6 525	5 014
Aktywa obrotowe		513 493	560 561
Zapasy		54	57
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		95	428
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6	63 768	113 262
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8	449 576	446 814
AKTYWA RAZEM		1 108 267	1 157 848

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2017 r. (niebadane)	31 grudnia 2016 r.
Kapitał własny		771 612	745 252
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		771 051	744 727
Kapitał podstawowy		63 865	63 865
Pozostałe kapitały		1 128	1 184
Zyski zatrzymane		706 058	679 678
Udziały niekontrolujące		561	525
Zobowiązania długoterminowe		260 449	143 422
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	9	243 475	123 459
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		1 468	1 832
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	32
Rozliczenia międzyokresowe	10	5 996	6 200
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		7 286	9 675
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		2 224	2 224
Zobowiązania krótkoterminowe		76 206	269 174
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	9	2 100	122 882
Zobowiązania handlowe		6 169	6 387
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		10 515	8 114
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		48	62
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		4 587	16 154
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	12	20 021	-
Rozliczenia międzyokresowe	10	15 641	7 144
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia		191	333
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	11	16 934	108 098
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 108 267	1 157 848

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
		2017 r. (niebadane)	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)	2017 r. (niebadane)	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)
Przychody ze sprzedaży		81 119	73 658	259 788	229 150
Koszty działalności operacyjnej		(32 505)	(28 271)	(116 785)	(112 419)
Pozostałe przychody		1 731	205	2 092	757
Pozostałe koszty		(308)	(360)	(5 590)	(970)
Zysk z działalności operacyjnej		50 037	45 232	139 505	116 518
Przychody finansowe		1 334	3 430	4 266	10 639
Koszty finansowe	18	1 339	(2 971)	(8 709)	(8 879)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	5	3 609	2 296	8 149	2 282
Zysk przed opodatkowaniem		56 319	47 987	143 211	120 560
Podatek dochodowy	13	(9 320)	(8 456)	(26 520)	(22 394)
Zysk netto okresu		46 999	39 531	116 691	98 166
<i>Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych</i>		-	-	-	163
<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostek stowarzyszonych</i>		22	(23)	(56)	(81)
Pozycje, które mogą być przeniesione do zysku lub straty		22	(23)	(56)	82
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		22	(23)	(56)	82
Całkowite dochody razem		47 021	39 508	116 635	98 248
<i>Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		46 973	39 516	116 619	98 140
<i>Zysk netto okresu przypadający udziałom niekontrolującym</i>		26	15	72	26
Razem zysk netto okresu		46 999	39 531	116 691	98 166
<i>Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		46 995	39 493	116 563	98 222
<i>Całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym</i>		26	15	72	26
Razem całkowite dochody		47 021	39 508	116 635	98 248
Podstawowy /rozwodniony zysk na akcję (w złotych)		1,12	0,94	2,78	2,34

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	2017 r. (niebadane)	2016 r. (niebadane)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej:	93 664	169 036
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem	148 335	185 821
Zysk netto okresu	116 691	98 166
Korekty:	31 644	87 655
Podatek dochodowy	26 520	22 394
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	10 255	10 466
Amortyzacja wartości niematerialnych	10 504	9 242
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych	211	(306)
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(238)	370
(Przychody)/koszty finansowe z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	8	-
Zysk z tytułu rozwodnienia udziałów w jednostce stowarzyszonej	-	(5 404)
Przychody z odsetek od lokat	(4 070)	(4 707)
Odsetki, koszty z tytułu emisji obligacji	5 431	6 025
Koszty kredytu bankowego	1 135	-
Zmiana netto rezerw na zobowiązania i inne obciążenia	(144)	(442)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych długoterminowych (aktywa)	(1 511)	159
Udział w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	(8 149)	(2 282)
Pozostałe	4 067	233
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań krótkoterminowych:	(12 375)	51 907
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów</i>	4	68
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności handlowych i pozostałych należności</i>	49 493	30 978
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych</i>	(218)	(5 761)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych</i>	2 401	(2 377)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych (pasywa)</i>	8 497	4 367
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań inwestycyjnych i z tyt. dywidendy)</i>	(72 552)	24 632
Odsetki od zobowiązań podatkowych (zapłacone)/zwrócone	(14 493)	-
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony	(40 178)	(16 785)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIĄG DALSZY)

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	2017 r. (niebadane)	2016 r. (niebadane)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:	(13 077)	(2 868)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz zaliczki na poczet rzeczowych aktywów trwałych	(6 906)	(5 922)
Nabycie wartości niematerialnych oraz zaliczki na poczet wartości niematerialnych	(10 343)	(2 278)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	475
Odsetki otrzymane	4 070	4 707
Dywidendy otrzymane	102	150
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:	(77 614)	(102 934)
Wyplata odsetek od obligacji	(5 642)	(3 770)
Wyplata odsetek od kredytów i pożyczek	(814)	-
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	59 700	-
Spłata pożyczek i kredytów	(40 000)	-
Wpływy z tytułu emisji obligacji	119 929	-
Wykup wyemitowanych obligacji	(120 484)	-
Spłata leasingu finansowego	(46)	(50)
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	2 973	63 234
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	(211)	306
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	446 814	360 393
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	449 576	423 933

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.	63 865	1 184	679 678	744 727	525	745 252
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)	(36)	(90 275)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)	(36)	(90 275)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.	-	-	116 619	116 619	72	116 691
Inne całkowite dochody	-	(56)	-	(56)	-	(56)
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	-	(56)	116 619	116 563	72	116 635
Stan na dzień 30 września 2017 r. (niebadane)	63 865	1 128	706 058	771 051	561	771 612

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r. (poprzednio raportowane)	63 865	1 455	655 401	720 721	546	721 267
Korekty	-	-	(8 075)	(8 075)	-	(8 075)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r. (dane przekształcone)	63 865	1 455	647 326	712 646	546	713 192
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)	(61)	(99 115)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)	(61)	(99 115)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	-	-	131 094	131 094	40	131 134
Inne całkowite dochody	-	(272)	-	(272)	-	(272)
Całkowite dochody za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.	-	(272)	131 094	130 822	40	130 862
Inne zmiany w kapitale	-	-	313	313	-	313
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.	63 865	1 184	679 678	744 727	525	745 252

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (CIĄG DALSZY)

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 455	655 401	720 721	546	721 267
Korekty	-	-	(8 075)	(8 075)	-	(8 075)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r. <i>(dane przekształcone)</i>	63 865	1 455	647 326	712 646	546	713 192
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)	(60)	(99 114)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)	(60)	(99 114)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	-	-	98 140	98 140	26	98 166
Inne całkowite dochody	-	82	-	82	-	82
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	-	82	98 140	98 222	26	98 248
Stan na dzień 30 września 2016 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	63 865	1 537	646 412	711 814	512	712 326

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1. Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności jednostki

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna („Giełda”, „GPW”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4. Spółka została utworzona aktem notarialnym podpisanym w dniu 12 kwietnia 1991 r. i zarejestrowana w Sądzie Gospodarczym w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1991 r., numer rejestru KRS 0000082312, NIP 526-025-09-72, Regon 012021984. GPW jest spółką notowaną na Głównym Rynku GPW od 9 listopada 2010 r.

Do zasadniczego zakresu działalności Grupy należy organizacja giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związana z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu. Grupa prowadzi obsługę następujących rynków:

- **Główny Rynek GPW** (obróć akcjami, innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym oraz innymi instrumentami rynku kasowego, a także instrumentami pochodnymi),
- **NewConnect** (obróć akcjami i innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym małych i średnich spółek),
- **Catalyst** (obróć obligacjami korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi, listami zastawnymi prowadzony przez GPW i BondSpot),
- **Treasury BondSpot Poland** (hurtowy obrót obligacjami skarbowymi prowadzony przez BondSpot).

Grupa również organizuje i obsługuje obrót na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”, „TGE S.A.”) oraz InfoEngine S.A.:

- **Rynki Energii** (obróć energią elektryczną w ramach Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Dnia Następnego, Rynku Terminowego Towarowego, Aukcji energii),
- **Rynek Gazu** (obróć gazem ziemnym z fizyczną dostawą w ramach Rynku Dnia Bieżącego i Następnego oraz Rynku Terminowego Towarowego),
- **Rynek Praw Majątkowych** (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej),
- **Rynek Uprawnień do Emisji CO2** (obróć uprawnieniami do emisji CO2),
- **Platforma obrotu towarami w segmencie OTC** (Over-the-counter, stanowi uzupełnienie oferty w zakresie obrotu towarami poza segmentem giełdowym: obrót energią elektryczną, biomasą do celów energetycznych oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia).

Dnia 23 lutego 2015 r. TGE otrzymała decyzję Ministra Finansów zezwalającą TGE na prowadzenie giełdy i rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych. Rynek Instrumentów Finansowych został uruchomiony 4 listopada 2015 r.

Dnia 30 czerwca 2017 r. Grupa GPW (poprzez spółkę GPW Benchmark S.A.) rozpoczęła działalność w zakresie obliczania oraz rozpowszechniania stawek referencyjnych WIBID i WIBOR, które stanowią punkt odniesienia dla instytucji finansowych w umowach kredytowo-depozytowych oraz emisji obligacji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Grupa GPW prowadzi również:

- **Izbę Rozliczeniową – Rozrachunkową** (pełniąca funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe),
- **Usługi Operatora Handlowego (OH) oraz Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie (POB)** – oba rodzaje usług prowadzone są przez InfoEngine S.A., funkcja bilansowania polega na zgłaszaniu do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej oraz rozliczaniu z operatorem sieci przesyłowej niezbilansowania, czyli różnic pomiędzy rzeczywistym zużyciem lub produkcją energii elektrycznej, a przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży energii elektrycznej.

GPW posiada także w Londynie konsultanta, którego celem jest wsparcie działań akwizycyjnych na tamtejszym rynku, w szczególności w obszarze pozyskiwania nowych inwestorów i członków Giełdy.

1.2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 26 października 2017 r.

1.3. Skład i działalność Grupy

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wraz z niżej wymienionymi jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie:

- Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A. („GK TGE”),
- BondSpot S.A. („BondSpot”),
- GPW Benchmark S.A. („GPWB”), dawniej GPW Centrum Usług S.A.,
- Instytut Analiz i Ratingu S.A. („IAiR”).

Jednostkami stowarzyszonymi, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, są:

- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) (podmiot dominujący Grupy KDPW),
- Centrum Giełdowe S.A. („CG”),
- Aquis Exchange Limited („Aquis”).

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez Unię Europejską.

GPW w notach do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) zawarła, zdaniem Zarządu jednostki dominującej, wszystkie istotne informacje potrzebne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 30 września 2017 r. oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Przygotowując skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w zbadanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 r., za wyjątkiem zmian wynikających z zastosowania nowych standardów jak opisano poniżej. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. powinno być czytane łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.

Dla sprawozdań finansowych Grupy za rok obrotowy rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2017 r. efektywne są następujące zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską:

- 1) Zmiany do MSR 12 Podatek Odroczony – rozpoznawanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat,
- 2) Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – przewiduje przedstawienie przez jednostki ujawnień umożliwiających czytelnikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym.

Grupa ocenia, że powyższe zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Dla sprawozdań finansowych Grupy rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub później efektywne będą następujące nowe standardy:

- 1) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, który został przyjęty przez Unię Europejską i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. Nowy Standard eliminuje dotychczasową klasyfikację aktywów finansowych na: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności oraz zastępuje je nową klasyfikacją obejmującą: aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. O przynależności do danej grupy aktywów finansowych będzie decydował tzw. model biznesowy zarządzania danym portfelem aktywów oraz ocena warunków kontraktowych danego aktywa finansowego. Ponadto MSSF 9 wprowadza fundamentalną zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości aktywów finansowych. Zgodnie z nowym Standardem jednostki będą zobowiązane do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”, w miejsce dotychczasowej „koncepcji strat poniesionych”.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu wdrożenia MSSF 9 na jej przyszłe sprawozdania finansowe. Ustalono, że zmiana podejścia do rozpoznawania utraty wartości spowoduje wzrost rezerw, w tym w szczególności w odniesieniu do należności niewymagalnych. Nie oczekuje się by ww. rezerwy miały istotny wpływ na wynik finansowy Grupy. Wdrożenie nowego Standardu będzie także miało wpływ na grupowanie i prezentację danych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz będzie się wiązało z rozszerzeniem zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniach finansowych.

- 2) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”, który został przyjęty przez Unię Europejską i ma zastosowanie dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. Zgodnie z nowym Standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (i w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona.

Od II kwartału 2017 r. Grupa prowadzi projekt wdrożenia ww. standardu, który planuje zakończyć w IV kwartale 2017 r. Aktualne prace w ramach projektu koncentrują się na analizie kluczowych umów z odbiorcami, w tym w szczególności w aspektach takich jak rabaty, reklamacje, korekty i darmowe okresy próbne. Na podstawie dotychczas przeprowadzonych prac nie zidentyfikowano kwestii, które w istotny sposób mogłyby wpłynąć na wartość przychodów ze sprzedaży i wyniku finansowego prezentowanego w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Nowy standard wymaga ujawniania w sprawozdaniach finansowych znacznie większego zakresu informacji o sprzedaży i przychodach, w związku z powyższym należy oczekiwać zmian w tym zakresie.

- 3) MSSF 16 „Leasing”, który nie został jeszcze przyjęty przez Unię Europejską. Zakładając, że standard zostanie zatwierdzony, Grupa będzie go stosować począwszy od 1 stycznia 2019 r. Dla leasingobiorcy nowy standard znosi rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym a operacyjnym. Wszystkie umowy leasingowe (oprócz leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów niskocennych) będą ujmowane w sposób zbliżony do stosowanych dotychczas rozwiązań w MSR 17 „Leasing” dla leasingu finansowego.

Od II kwartału 2017 r. Grupa prowadzi projekt wdrożenia ww. standardu, który planuje zakończyć w IV kwartale 2017 r. Obecne prace koncentrują się na analizie wszystkich umów o charakterze leasingu zawartych przez Grupę z jej dostawcami, w tym także na rozdzieleniu elementów leasingowych i nie leasingowych w umowach dotyczących IT. Dotychczas Grupa nie podjęła jeszcze następujących kluczowych decyzji dotyczących sposobu implementacji MSSF 16.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa, jako leasingobiorca, rozpozna nowy składnik aktywów: „prawo do korzystania z przedmiotów leasingu” oraz nowy składnik zobowiązań: „zobowiązanie z tytułu korzystania z przedmiotów leasingu”. Tym samym, Grupa spodziewa się nie tylko wzrostu sumy bilansowej, ale także wzrostu udziału aktywów trwałych w całkowitych aktywach Grupy oraz wzrostu zobowiązań, a tym samym pogorszenia się wskaźnika zadłużenia kapitału własnego. Na chwilę obecną Grupa nie posiada jeszcze wiarygodnych szacunków dotyczących wartości nowych, ww. składników aktywów i zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość przyszłych minimalnych opłat leasingowych Grupy z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego wyniosła 19,6 mln zł.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów oczekiwane jest zmniejszenie kosztów działalności operacyjnej oraz wzrost kosztów finansowych, które będą dotyczyły odsetek od umów leasingu. Grupa nie oczekuje istotnego wpływu wdrożenia MSSF 16 na wynik finansowy netto.

Należy oczekiwać również zmian w zakresie prezentacji rachunku przepływów pieniężnych w części operacyjnej i finansowej, oraz zmian w zakresie szerszego ujawniania informacji nt. leasingu w sprawozdaniu finansowym.

Ważne oszacowania i osądy księgowe dokonywane przez Zarząd jednostki dominującej przy stosowaniu zasad rachunkowości Grupy oraz kluczowe źródła niepewności były takie same, jak te stosowane w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2016 r.

3. Rzeczowe aktywa trwałe

Tabela 1: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	119 130	125 229
Zwiększenia	4 524	17 230
Reklasyfikacja i inne korekty	-	(8 785)
Zmniejszenia	(27)	(581)
Amortyzacja	(11 591)	(13 964)
<i>w tym kapitalizacja amortyzacji na WN</i>	<i>1 336</i>	<i>212</i>
Wartość księgowa netto na koniec okresu	112 036	119 130

Na dzień 30 września 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 133 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 811 tys. zł i dotyczyła przebudowy pomieszczeń biurowych w budynku GPW.

4. Wartości niematerialne

Tabela 2: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	273 815	261 728
Zwiększenia*	6 065	17 523
Reklasyfikacja i inne korekty	-	8 975
Zmniejszenia	(460)	(2 370)
Amortyzacja	(10 504)	(12 041)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	268 916	273 815

* Kwota zwiększeń zawiera kapitalizację amortyzacji w kwocie: 1 336 tys. zł na 30 września 2017 r. oraz 212 tys. zł na 31 grudnia 2016 r.

Na dzień 30 września 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1 275 tys. zł i dotyczyła głównie licencji Microsoft w GPW, oprogramowania do świadczenia usług na rynku energii elektrycznej w InfoEngine oraz wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wyniosła 527 tys. zł i dotyczyła głównie systemu finansowo-księgowego i obiegu dokumentów w GPW.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Tabela 3: Wartość księgową udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień	
	30 września 2017 r. (niebadane)	31 grudnia 2016 r.
Grupa Kapitałowa KDPW S.A.	174 259	164 549
Centrum Giełdowe S.A.	17 026	16 383
Aquis Exchange Limited	13 936	16 299
Razem	205 221	197 231

Tabela 4: Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień/ Dane za okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 r.
Stan na początek okresu	197 231	188 570
Zysk z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis Exchange Limited	-	5 807
Dywidenda	(102)	(150)
Udział w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	8 149	3 518
<i>Udział w zyskach netto</i>	8 505	3 763
<i>Inne zwiększenia/(zmniejszenia) zysku</i>	(354)	(245)
Udział w pozostałych całkowitych dochodach	(57)	(514)
Stan na koniec okresu	205 221	197 231

6. Należności handlowe i pozostałe należności

Tabela 5: Należności handlowe i pozostałe należności

	Stan na dzień	
	30 września 2017 r.	31 grudnia 2016 r.
<i>Należności handlowe brutto*</i>	38 455	102 221
<i>Odpis aktualizujący wartość należności handlowych</i>	(2 660)	(1 941)
Razem należności handlowe	35 795	100 280
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe czynne	6 186	3 837
Inne należności i przedpłaty	2 560	9 094
Należności z tytułu pozostałych rachunków publiczno-prawnych:**	19 227	51
<i>w tym: z tyt. VAT</i>	<i>19 195</i>	<i>23</i>
Razem pozostałe należności	27 973	12 982
Razem należności handlowe oraz pozostałe należności	63 768	113 262

* Należności handlowe brutto na dzień 30 września 2017 r. zawierają należności dotyczące korekt rozliczeń z kontrahentami TGE dotyczące korekt VAT za okres 2011-2016 w kwocie 896 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. w kwocie oszacowanej 66 246 tys. zł).

** Na dzień 30 września 2017 r. należności Spółki zależnej IRGIT z tytułu VAT wyniosły 14 970 tys. zł.

7. Rezerwy i odpisy aktualizujące aktywa

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r. skorygowano salda odpisów aktualizujących składniki majątkowe o następujące kwoty:

- odpisy na należności: wzrost o 719 tys. zł (zawiązanie: 1 095 tys. zł, rozwiązanie: 237 tys. zł, należności spisane jako nieściągalne 143 tys. zł),

Ponadto w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2017 r. nastąpiły następujące zmiany w odniesieniu do rezerw:

zwiększono rezerwę na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (głównie nagród rocznych) o kwotę 2 037 tys. zł (rozwiązanie rezerw w kwocie 1 240 tys. zł, wykorzystanie rezerwy w kwocie 5 319 tys. zł, zawiązanie rezerw w kwocie 8 596 tys. zł).

8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Tabela 6: Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	30 września 2017 r.	31 grudnia 2016 r.
Gotówka w kasie	1	16
Rachunki bieżące	126 893	265 502
Lokaty bankowe	322 682	181 296
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	449 576	446 814

9. Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Tabela 7: Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Stan na dzień	
	30 września 2017 r.	31 grudnia 2016 r.
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe:	243 475	123 459
Emisja obligacji serii C	123 986	123 459
Emisja obligacji serii D i E	119 489	-
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - krótkoterminowe:	2 100	122 882
Emisja obligacji serii A i B	-	122 279
Emisja obligacji serii C	1 679	603
Emisja obligacji serii D i E	421	-
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	245 575	246 341

Obligacje serii A i B

W październiku 2015 r. nastąpił częściowy wcześniejszy wykup obligacji serii A i B o wartości nominalnej 124 516 tys. zł. Pozostała część obligacji serii A oraz B została wykupiona 2 stycznia 2017 r.

Obligacje serii D i E

13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1 200 000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 120 000 tys. zł. Obligacje zostały wyemitowane w styczniu 2017 r. w dwóch seriach: serii D o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł oraz serii E o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł. Cena emisyjna obligacji serii D, skierowanej do inwestorów instytucjonalnych wyniosła 100 zł, natomiast cena emisyjna obligacji serii E, skierowanej do inwestorów indywidualnych wyniosła (w zależności od daty złożenia zapisu) od 99,88 zł do 99,96 zł.

Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określonej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży równej 95 punktom bazowym. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu Obligacji przypada na 31 stycznia 2022 r.

Obligacje serii D i E zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym Catalyst prowadzonym przez GPW i ASO Catalyst prowadzonym przez BondSpot.

10. Rozliczenia międzyokresowe pasywów

Tabela 8: Rozliczenia międzyokresowe pasywów

	Stan na dzień	
	30 września 2017 r.	31 grudnia 2016 r.
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	5 996	6 200
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 996	6 200
<i>Razem rynek finansowy</i>	8 466	-
<i>Razem rynek towarowy</i>	3 821	4 300
<i>Pozostałe przychody</i>	478	571
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	12 765	4 871
Razem rozliczenia międzyokresowe bierne	2 876	2 273
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	15 641	7 144
Razem rozliczenia międzyokresowe	21 637	13 344

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą rozliczenia otrzymanej przez spółkę TGE dotacji do aktywów w ramach projektu PCR o wartości księgowej na dzień 30 września 2017 r. w kwocie 6 267 tys. zł, z czego kwota 5 996 tys. zł jest prezentowana jako długoterminowa, a kwota 271 tys. zł jako krótkoterminowa (szczegóły ujęcia dotacji zostały opisane w notce nr 18 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego GK GPW za rok zakończony 31 grudnia 2016 r.).

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z rynku finansowego i towarowego dotyczą opłat rocznych od uczestników rynków.

11. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Na pozostałe zobowiązania krótkoterminowe na dzień 30 września 2017 r. składają się głównie zobowiązania spółki TGE z tytułu podatku VAT dotyczące bieżącego okresu.

Zobowiązania z tytułu podatku VAT wynikające ze zmiany zasad opodatkowania w spółce TGE zostały zapłacone przez TGE w dniu 15 marca 2017 r. w łącznej kwocie 78.969 tys. zł. Na dzień 30 września 2017 r. kwota zobowiązań z tytułu VAT wynosi 9 960 tys. zł i dotyczy bieżącego zobowiązania z tyt. VAT. Na dzień 31 grudnia 2016 r. łączna kwota zobowiązań z tytułu VAT wyniosła 96 923 tys. zł, w tym kwota 77 397 tys. zł dotyczyła zobowiązania wynikającego z tyt. korekty VAT za lata 2011-2016.

12. Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów

W dniu 15 marca 2017 r. spółka zależna TGE podpisała umowę na kredyt krótkoterminowy z bankiem DNB Nord na kwotę 60 mln zł w celu zapłaty zaległości podatkowej z tytułu VAT w związku ze zmianą zasad opodatkowania podatkiem VAT. Kredyt jest oprocentowany według stopy bazowej WIBOR dla 1-miesięcznych depozytów, odsetki są rozliczane i płacone w okresie miesięcznym. Końcowa data spłaty kredytu przypada na dzień 30 marca 2018 r. Wartość zobowiązania z tytułu kredytu wyceniona według metody zamortyzowanego kosztu na dzień 30 września 2017 r. wyniosła 20 021 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

13. Podatek dochodowy

Tabela 9: Podział podatku dochodowego na część bieżącą i odroczoną

	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	30 września 2017 r. (niebadane)	30 września 2016 r. (niebadane)	2017 r. (niebadane)	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)
Podatek dochodowy bieżący	5 759	4 914	28 900	25 936
Podatek odroczony	3 561	3 542	(2 380)	(3 542)
Razem podatek dochodowy	9 320	8 456	26 520	22 394

Zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce stawka podatkowa obowiązująca w latach 2017 i 2016 to 19%.

Tabela 10: Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku brutto i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	2017 r. (niebadane)	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)	2017 r. (niebadane)	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)
Zysk przed opodatkowaniem	56 319	47 987	143 211	120 560
Stawka podatku dochodowego	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	10 701	9 117	27 210	22 906
Efekt podatkowy:	(1 381)	(661)	(690)	(512)
Kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(681)	13	852	222
Dodatkowych dochodów podlegających opodatkowaniu	-	(14)	-	(8)
(Zysku) z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis	-	(445)	-	(1 027)
Strat podatkowych jednostek zależnych nie ujętych w odroczonym podatku dochodowym	(16)	69	6	218
Niepodlegających opodatkowaniu udziałów w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	(686)	(437)	(1 548)	(434)
Pozostałych korekt	2	153	-	517
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	9 320	8 456	26 520	22 394

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

14. Transakcje z podmiotami powiązanimi

Podmiotami powiązanimi z Grupą są jej jednostki stowarzyszone (Grupa KDPW S.A., Centrum Giełdowe S.A. oraz Aquis Exchange Limited) oraz Skarb Państwa, jako podmiot dominujący (posiadający na dzień 30 września 2017 r. 35,00% udziału w kapitale akcyjnym oraz 51,76% głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej), jednostki kontrolowane i współkontrolowane przez Skarb Państwa oraz jednostki, na które Skarb Państwa ma znaczący wpływ. Ponadto podmiotami powiązanimi są członkowie kluczowego personelu kierowniczego Grupy.

14.1. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanimi ze Skarbem Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji z wszystkimi podmiotami powiązanimi ze Skarbem Państwa.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi jednostka dominująca zawiera transakcje, są emitentami (od których GPW pobiera opłaty za wprowadzenie oraz notowanie), oraz członkami giełdy (od których GPW pobiera opłaty za możliwość zawierania transakcji na rynku giełdowym, za dostęp do systemów informatycznych GPW oraz od obrotu instrumentami finansowymi).

W grupie największych odbiorców jednostki dominującej jedynym podmiotem z udziałem Skarbu Państwa, z którym GPW zawarła indywidualnie istotne transakcje była Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. łączna wartość sprzedaży do ww. spółki wyniosła 9 640 tys. zł, a w analogicznym okresie 2016 r.: 7 072 tys. zł.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi TGE oraz IRGIT zawiera transakcje są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby Rozliczeniowej. Opłaty od ww. podmiotów pobierane są za uczestnictwo oraz z tytułu transakcji zawieranych na rynkach prowadzonych przez TGE, w zakresie wystawiania oraz umarzania praw majątkowych do świadectw pochodzenia oraz z tytułu rozliczania transakcji.

Wśród największych odbiorców Grupy TGE, z którymi Grupa TGE zawarła indywidualnie istotne transakcje, znajduje się Noble Securities S.A. („Noble”). Łączne przychody TGE i IRGIT od Noble w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. wyniosły 16 895 tys. zł, a w analogicznym okresie 2016 r.: 9 172 tys. zł. Noble Securities S.A. jest uczestnikiem rynków prowadzonych przez TGE oraz członkiem Izby.

Wśród dostawców Grupy nie zidentyfikowano spółek z udziałem Skarbu Państwa, z którymi Grupa zawierała indywidualnie oraz łącznie istotne transakcje.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych. Grupa ocenia, iż indywidualny oraz łączny wpływ pozostałych transakcji handlowych z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. nie był istotny.

Spółki Grupy na mocy polskich przepisów podlegają obowiązkowi podatkowemu. W związku z tym, płacą one podatek Skarbowi Państwa, który jest jednostką powiązaną. Zasady i przepisy obowiązujące spółki Grupy w tym zakresie są identyczne z tymi, które obowiązują pozostałe jednostki niebędące jednostkami powiązanimi.

Komisja Nadzoru Finansowego

1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat na rzecz KNF przez podmioty zobowiązane. Zgodnie z rozporządzeniem, do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty wyliczą ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. koszty operacyjne GK GPW zawierają koszt poniesionej rocznej opłaty w wysokości 5 576 tys. zł. Wysokość ww. opłaty, która obciążyła koszty GK GPW w okresie 9 pierwszych miesięcy 2016 r. wyniosła 9 076 tys. zł.

14.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi

Tabela 11: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 30 września 2017 r. (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	-	-	20	59
Centrum Giełdowe S.A.	-	220	-	1 370
Aquis Exchange Limited	-	-	14	-
Razem	-	220	34	1 429

Tabela 12: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 30 września 2016 r. (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	-	-	-	39
Centrum Giełdowe S.A.	-	56	45	480
Aquis Exchange Limited	6	-	21	-
Razem	6	56	66	519

W okresie 9 pierwszych miesięcy 2017 r. i 2016 r. nie zostały spisane w koszty należności od jednostek stowarzyszonych, jak również nie utworzono istotnych odpisów aktualizujących należności od jednostek stowarzyszonych.

W związku z posiadaniem i najmem powierzchni w kompleksie Centrum Giełdowe, GPW ponosi opłaty za najem oraz eksploatację powierzchni biurowej, w tym części wspólnych, na rzecz spółki zarządzającej budynkiem – Centrum Giełdowe S.A.

GPW w roku 2017 i 2016 prowadziła transakcje ze Wspólnotą Lokalową "Książęca 4", której jest członkiem. Koszty z tego tytułu w 9 pierwszych miesiącach 2017 r. wyniosły 2 985 tys. zł, a w 9 pierwszych miesiącach 2016 r.: 2 500 tys. zł.

14.3. Informacje o wynagrodzeniach i świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego

Personelem kierowniczym Grupy jest Zarząd Giełdy i Rada Giełdy. Przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wszystkich (byłych i obecnych) członków Zarządu Giełdy i Rady Giełdy, którzy sprawowali swoje funkcje odpowiednio w 2016 i 2017 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W tabeli nie zaprezentowano składek na ubezpieczenie społeczne w części pokrywanej przez pracodawcę.

Tabela 13: Koszty z tytułu wynagrodzeń i świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego Grupy

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)	
	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.
Wynagrodzenia podstawowe	285	688	1 481	2 338
Ekwiwalent urlopowy	-	-	177	80
Premia - Bank Premii*	-	(844)	(245)	(585)
Premia - wypłata jednorazowa*	431	(633)	391	(460)
Premia - akcje fantomowe*	-	(606)	(184)	(460)
Pozostałe świadczenia	10	21	35	71
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	37	-	217
Razem wynagrodzenia Zarządu Giełdy	726	(1 337)	1 656	1 201
Wynagrodzenia Rady Giełdy	146	141	378	398
Razem wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego	872	(1 196)	2 033	1 599

* Ujemne kwoty premii za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2017 r. wynikają z rozwiązania rezerw na premie Zarządu Giełdy za 2016 r. w kwocie 963 tys. zł (w tym: 289 tys. zł wypłata jednorazowa, 385 tys. zł bank premii, 289 tys. zł akcje fantomowe).

15. Dywidenda

19 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2016 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 90 239 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 2,15 zł. Dzień dywidendy ustalono na 19 lipca 2017 r., a dzień wypłaty dywidendy na 2 sierpnia 2017 r. Dywidenda wypłacona Skarbowi Państwa wyniosła 31 580 tys. zł.

16. Sezonowość

Działalność Grupy nie charakteryzuje się znaczącą sezonowością za wyjątkiem przychodów z Rynku Towarowego, w odniesieniu do których można zidentyfikować sezonowość dotyczącą miesięcy roku (przychody pierwszych miesięcy są wyższe niż przychody osiągane w pozostałych kwartałach roku).

17. Informacje dotyczące segmentów działalności

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Dla celów zarządczych, Grupa została podzielona w oparciu o rodzaje świadczonych usług. Wydzielono trzy główne segmenty sprawozdawcze. Są to:

- 1) Segment **Rynek Finansowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związaną z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu.

W ramach rynku finansowego wyróżniono następujące trzy kategorie:

- obsługa obrotu (głównie przychody z opłat transakcyjnych uzależnione od obrotów giełdowych, z opłat za dostęp do systemów giełdowych);
- obsługa emitentów (przychody z opłat rocznych za notowanie papierów wartościowych oraz opłat jednorazowych np. za wprowadzenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego);
- sprzedaż informacji giełdowych (głównie przychody ze sprzedaży informacji do dystrybutorów informacji, danych historycznych oraz przychody z tytułu obliczania i dystrybucji stawek referencyjnych WIBID i WIBOR).

Segment Rynek finansowy obejmuje głównie działalność spółek GPW S.A., BondSpot S.A. oraz GPW Benchmark S.A.

- 2) Segment **Rynek Towarowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu towarami oraz działalność związaną z tym obrotem. Za pośrednictwem spółki Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGIT”), Grupa prowadzi rozliczenia i rozrachunek na rynku towarowym, natomiast za pośrednictwem spółki TGE – giełdowy obrót towarami (energia elektryczna, gaz) i prawami majątkowymi oraz Rejestr Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej. Grupa GPW uzyskuje również przychody z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego na rynku energii elektrycznej.

Segment Rynku Towarowego składa się z następujących kategorii:

- obsługa obrotu (głównie przychody osiągane na Rynku Energii z obrotu energią elektryczną - na rynku kasowym i terminowym, przychody z obrotu gazem ziemnym - na rynku kasowym i terminowym, przychody osiągane na Rynku Praw Majątkowych z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- prowadzenie Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (głównie przychody osiągane z tytułu wystawiania praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz umarzania świadectw pochodzenia);
- Rynek Uprawnień do Emisji CO₂ (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- rozliczenia transakcji (przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku). Segment Rynek towarowy obejmuje działalność Grupy TGE.

- 3) Segment **Pozostałe** zasadniczo obejmuje działalność spółki IAiR.

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy GPW S.A.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty netto.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Segmenty operacyjne Grupy koncentrują swoją działalność na terenie Polski.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie danych analizowanych przez Zarząd jednostki dominującej z danymi prezentowanymi w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Tabela 14: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	157 616	102 046	6 019	265 681	(5 893)	259 788
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	156 974	101 874	940	259 788	-	259 788
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	642	172	5 079	5 893	(5 893)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(83 065)	(38 735)	(469)	(122 269)	5 484	(116 785)
<i>w tym amortyzacja</i>	(15 174)	(5 561)	(24)	(20 759)	-	(20 759)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	74 551	63 311	5 550	143 412	(409)	143 003
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(3 721)	934	3	(2 785)	(713)	(3 498)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	70 830	64 245	5 553	140 628	(1 122)	139 506
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(2 236)	19 022	34	16 820	(21 264)	(4 444)
<i>przychody odsetkowe</i>	2 958	1 078	34	4 070	(150)	3 920
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	1 266	20 000	-	21 266	(21 266)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(5 692)	(1 061)	-	(6 753)	152	(6 601)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	8 149	8 149
Zysk przed opodatkowaniem	68 594	83 267	5 587	157 448	(14 237)	143 211
Podatek dochodowy	(14 294)	(12 230)	4	(26 520)	-	(26 520)
Zysk netto okresu	54 300	71 037	5 591	130 928	(14 237)	116 691

Tabela 15: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 30 września 2017 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne*	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa razem	744 167	344 073	6 529	1 094 769	13 498	1 108 267
Zobowiązania razem	287 375	68 127	2 809	358 311	(21 656)	336 655
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	456 792	275 946	3 720	736 458	35 154	771 612

* Kwota "wyłączeń i korekt konsolidacyjnych" dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (168 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (133 mln zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 16: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	134 305	93 936	2 277	230 518	(1 368)	229 150
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	133 973	93 936	1 241	229 150	-	229 150
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	332	-	1 036	1 368	(1 368)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(80 807)	(32 369)	(613)	(113 789)	1 370	(112 419)
<i>w tym amortyzacja</i>	(15 782)	(3 831)	(97)	(19 710)	-	(19 710)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	53 498	61 567	1 664	116 729	2	116 731
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(657)	444	39	(174)	(39)	(213)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	52 841	62 011	1 703	116 555	(37)	116 518
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	59 250	(1 331)	27	57 946	(56 186)	1 760
<i>przychody odsetkowe</i>	3 357	1 322	27	4 706	-	4 706
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	61 590	-	-	61 590	(61 590)	-
<i>zysk/(strata) z tyt. rozwodnienia akcji spółki zależnej</i>	-	-	-	-	5 404	5 404
<i>koszty odsetkowe</i>	(5 666)	(2 722)	-	(8 388)	-	(8 388)
<i>Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych</i>	-	-	-	-	2 282	2 282
Zysk przed opodatkowaniem	112 091	60 680	1 730	174 501	(53 941)	120 560
Podatek dochodowy	(10 095)	(12 299)	-	(22 394)	-	(22 394)
Zysk netto okresu	101 996	48 381	1 730	152 107	(53 941)	98 166

Tabela 17: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne*	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa razem	783 586	343 360	3 763	1 130 709	27 139	1 157 848
Zobowiązania razem	294 079	119 644	15	413 738	(1 142)	412 596
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	489 507	223 716	3 748	716 971	28 281	745 252

* Kwota "wyłączeń i korekt konsolidacyjnych" dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (160 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (132 mln zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 18: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	49 180	32 161	2 190	83 531	(2 412)	81 119
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	48 851	31 989	279	81 119	-	81 119
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	329	172	1 911	2 412	(2 412)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(24 124)	(10 288)	(424)	(34 836)	2 331	(32 505)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 074)	(2 244)	(24)	(7 342)	-	(7 342)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	25 056	21 873	1 766	48 695	(81)	48 614
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(54)	1 719	3	1 668	(244)	1 424
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	25 002	23 592	1 769	50 363	(325)	50 037
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(956)	3 625	20	2 689	(17)	2 672
<i>przychody odsetkowe</i>	825	391	20	1 236	(104)	1 132
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 947)	4 125	-	2 178	87	2 265
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	3 609	3 609
Zysk przed opodatkowaniem	24 046	27 217	1 789	53 052	3 267	56 319
Podatek dochodowy	(4 973)	(4 351)	4	(9 320)	-	(9 320)
Zysk netto okresu	19 073	22 866	1 793	43 732	3 267	46 999

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 19: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	46 791	26 732	593	74 116	(458)	73 658
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	46 673	26 732	253	73 658	-	73 658
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	118	-	340	458	(458)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(20 797)	(7 758)	(172)	(28 727)	456	(28 271)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 453)	(1 347)	-	(6 800)	-	(6 800)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	25 994	18 974	421	45 389	(2)	45 387
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(277)	127	(5)	(155)	-	(155)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	25 717	19 101	416	45 234	(2)	45 232
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	58 126	(514)	7	57 619	(57 160)	459
<i>przychody odsetkowe</i>	962	403	7	1 372	-	1 372
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	61 590	-	-	61 590	(61 590)	-
<i>zysk/(strata) z tyt. rozdnienia akcji spółki zależnej</i>	-	-	-	-	5 404	5 404
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 900)	(909)	-	(2 809)	-	(2 809)
<i>Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych</i>	-	-	-	-	2 296	2 296
Zysk przed opodatkowaniem	83 843	18 587	423	102 853	(54 866)	47 987
Podatek dochodowy	(4 768)	(3 688)	-	(8 456)	-	(8 456)
Zysk netto okresu	79 075	14 899	423	94 397	(54 866)	39 531

18. Informacja o zmianie zasad opodatkowania podatkiem VAT usług świadczonych przez spółkę zależną TGE

W latach 2011-2016 TGE traktowała pobierane od Członków Giełdy opłaty dotyczące transakcji zawieranych na Rynku Praw Majątkowych, Rynku Terminowym Towarowym Energii Elektrycznej i Gazu oraz opłaty z tytułu prowadzenia Rejestru Świadectw Pochodzenia (razem zwane „Opłatami”), jako opłaty zwolnione z podatku VAT.

TGE bazowała w swym dotychczasowym podejściu na opinii zewnętrznego doradcy z lat wcześniejszych, która wskazywała na możliwość zastosowania zwolnienia z VAT w stosunku do tych Opłat.

Po szczegółowej analizie przedmiotowej kwestii, w styczniu 2017 r. Zarząd TGE podjął decyzję o zmianie stosowanych dotychczas zasad opodatkowania ww. Opłat jako opodatkowanych stawką podstawową VAT i skorygowaniu rozliczeń podatku za okres od grudnia 2011 r. do grudnia 2016 r., jak również o opodatkowaniu przychodów z tytułu powyższych opłat od stycznia 2017 r.

W wyniku powyższej decyzji, TGE dokonała zapłaty na rachunek urzędu skarbowego kwoty niepobranego podatku VAT dotyczącej nieobjętych przedawnieniem zobowiązań podatkowych wynikających z Opłat za powyższy okres w łącznej kwocie 69 729 tys. zł na podstawie złożonych w dniu 15 marca 2017 r. deklaracji korygujących za poszczególne miesiące. Jednocześnie TGE wystawiła faktury korygujące dla kontrahentów, a także dokonała zapłaty odsetek od zaległości podatkowej według kalkulacji przeprowadzonej na dzień 15 marca 2017 r. przy zastosowaniu obniżonej stawki w kwocie 10 652 tys. zł (w tym 9 916 tys. zł dotyczące lat 2011-2016 r., 736 tys. zł dotyczące 2017 r.). Jednocześnie TGE skorzystało z prawa do skorygowania odliczenia VAT naliczonego za okres od grudnia 2011 r. do grudnia 2016 r. do 100% o kwotę VAT poprzednio nieodliczonego z uwagi na stosowany współczynnik sprzedaży. Łączna wartość korekty VAT naliczonego wyniosła 1 412 tys. zł. Łączna kwota wpłacona do urzędu skarbowego w dniu 15 marca 2017 r. wyniosła: 78 969 tys. zł.

Szczegóły ujęcia korekty VAT za lata 2011-2016 zostały opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu GK GPW na dzień 31 grudnia 2016 r. w nocie nr 31.

Dnia 3 kwietnia 2017 r. TGE otrzymała pismo z Urzędu Skarbowego o podwyższeniu stawki odsetek podatkowych, co spowodowało konieczność zapłaty dodatkowych odsetek w kwocie 3 841 tys. zł. Jednocześnie TGE złożyła zażalenie do Izby Administracji Skarbowej, w sprawie zakwestionowania przez Urząd Skarbowy prawa TGE do obniżonych odsetek podatkowych. W dniu 21 września 2017 r. TGE otrzymała pismo od Izby, w którym Izba uchylila postanowienia Urzędu Skarbowego, wskazała że w powyższej sprawie powinny znaleźć zastosowanie obniżone odsetki i skierowała sprawę do ponownego rozpatrzenia. W październiku 2017 r. TGE otrzymała zwrot niesłusznie pobranych dodatkowych odsetek w kwocie 3 841 tys. zł. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2017 r. TGE uwzględniła zmniejszenie o powyższą kwotę w pozycji kosztów finansowych, w wyniku powyższego kwota kosztów finansowych za okres 3 miesięcy zakończonych 30 września 2017 r. została zaprezentowana ze znakiem przeciwnym i wyniosła 1 339 tys. zł.

Na podstawie przeprowadzonych przez Zarząd TGE rozmów, najwięksi kontrahenci TGE deklarowali zapłatę faktur korygujących po uzyskaniu interpretacji podatkowej potwierdzającej możliwość odliczenia przez nich podatku naliczonego wynikającego z faktur korygujących TGE. Pozostali kontrahenci, również co do zasady, powinni mieć prawo do odliczenia kwot podatku VAT z ww. faktur korygujących w bieżącym lub przyszłych okresach rozliczeniowych. Dokonana korekta powinna być zatem neutralna z perspektywy klientów TGE - podatek VAT z faktur korygujących wystawionych przez TGE powinien podlegać pełnemu odliczeniu przez zdecydowaną większość klientów TGE, co zdaniem Zarządu powinno wpłynąć na uzyskanie spłaty zdecydowanej większości należności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W maju 2017 r. TGE otrzymała pozytywną interpretację od Krajowej Informacji Skarbowej („KIS”), potwierdzającą możliwość odliczenia podatku VAT z faktur korygujących otrzymywanych przez kontrahentów TGE, co uruchomiło proces spłaty należności przez wszystkie grupy kontrahentów. W trzecim kwartale najwięksi kontrahenci TGE również otrzymali pozytywne interpretacje od KIS co spowodowało spłatę ponad 90% należności. Na dzień 30 września 2017 r. spłacono 67 106 tys. zł (96,24%) z łącznej kwoty faktur korygujących wystawionych dla kontrahentów 69 729 tys. zł.

Dodatkowo Zarząd TGE dokonał oceny możliwości otrzymania zapłaty należności wynikających z faktur korygujących biorąc pod uwagę, iż część podmiotów nie prowadzi bieżącej współpracy z TGE bądź zaprzestała prowadzenia działalności.

W wyniku powyższych analiz, na dzień 31 grudnia 2016 r., Grupa nie rozpoznała należności handlowych wynikających z powyższej korekty opodatkowania w kwocie 3,5 mln zł. Na dzień 30 września 2017 r. kwota ta uległa zmniejszeniu do kwoty 1 759 tys. zł. Powyższa kwota stanowi najlepszy szacunek Zarządu na dzień sprawozdawczy, w szczególności oparty na założeniu co do zdolności TGE do uzyskania spłat od swoich kontrahentów.

Poniższa tabela przedstawia wpływ korekt na sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2016 r.

Tabela 20: Wpływ korekt na wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września		
	2016 r. (dane poprzednio raportowane, niebadane)	wpływ zmian	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)
Przychody ze sprzedaży	229 150		229 150
Koszty działalności operacyjnej	(112 419)		(112 419)
Pozostałe przychody	445	312	757
Pozostałe koszty	(970)		(970)
Zysk z działalności operacyjnej	116 206	312	116 518
Przychody finansowe	10 639		10 639
Koszty finansowe	(6 162)	(2 717)	(8 879)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	2 282		2 282
Zysk przed opodatkowaniem	122 965	(2 405)	120 560
Podatek dochodowy	(22 335)	(59)	(22 394)
Zysk netto okresu	100 630	(2 464)	98 166
Podstawowy /rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	2,40		2,34

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wpływ korekt na sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres trzech miesięcy zakończony 30 września 2016 r.

Tabela 21: Wpływ korekt na wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września		
	2016 r. (dane poprzednio raportowane, niebadane)	wpływ zmian	2016 r. (dane przekształcone, niebadane)
Przychody ze sprzedaży	73 658		73 658
Koszty działalności operacyjnej	(28 271)		(28 271)
Pozostałe przychody	101	104	205
Pozostałe koszty	(360)		(360)
Zysk z działalności operacyjnej	45 128	104	45 232
Przychody finansowe	3 430		3 430
Koszty finansowe	(2 065)	(906)	(2 971)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	2 296		2 296
Zysk przed opodatkowaniem	48 789	(802)	47 987
Podatek dochodowy	(8 436)	(20)	(8 456)
Zysk netto okresu	40 353	(822)	39 531
Podstawowy /rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	0,96		0,94

19. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu bilansowym nie wystąpiły zdarzenia mające wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.:

Marek Dietl – Prezes Zarządu .....

Michał Cieciorński – Wiceprezes Zarządu .....

Jacek Fotek – Wiceprezes Zarządu .....

Dariusz Kułakowski – Członek Zarządu .....

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sylwia Sawicka – Główna Księgowa .....

Warszawa, 26 października 2017 r.